

Sud Bosne i Hercegovine
Суд Босна и Херцеговине

Predmet broj: S1 1 K 017569 15 Kri

Datum: objavljivanja 18. septembra 2015. godine
 pismenog otpravka 12. januara 2016. godine

Pred pretresnim vijećem u sastavu:

 sudija Šaban Maksumić, predsjednik vijeća
 sudija Staniša Gluhajić
 sudija Vesna Jesenković

 u predmetu

TUŽILAŠTVO BOSNE I HERCEGOVINE

protiv

MATE ČONDRIĆA

PRESUDA

Tužilac Tužilaštva Bosne i Hercegovine:

Milanko Kajganić

Branilac optuženog Mate Čondrića:

Davor Šilić, advokat iz Mostara

UVOD	1
IZREKA	1
OBRAZLOŽENJE	3
I. KRIVIČNI POSTUPAK	6
A. OPTUŽNICA I GLAVNI PRETRES.....	6
2. <i>Obrana optuženog Mate Čondrića</i>	9
D. PROCESNE ODLUKE	11
1. <i>Svjedoci pod mjerama zaštite</i>	11
2. <i>Odluka o iskjučerju javnosti sa djela pretresa</i>	13
3. <i>Ponovno otpočirjarje glavnog pretresa (član 251. stav 2. ZKP BiH)</i>	13
4. <i>Odstuparje od neposrednog izvođerja dokaza</i>	14
II. STANDARDI DOKAZIVANJA I OCJENA DOKAZA	15
III. NALAZI VIJEĆA	19
i. <i>Kršerje mora biti počirjeno u vrijeme rata, oružanog sukoba ili okupacje;</i>	20
ii. <i>Djelo počinioca mora biti počirjeno suprotno pravilima međunarodnog prava, na način da je počirjerje cjela usmjereno protiv civilnog stanovništva, dakle osoba kcje ne učestvuju u oružanom sukobu ili su položile oružje ili su onesposobjene za borbu i kcje su zaštićene odredbama Ženevske konvencje o zaštiti civilnih osoba za vrijeme rata od 12. augusta 1949. godine;</i>	20
iii. <i>Djelo počinioca mora biti povezano sa ratom, oružanim sukobom ili okupacjom;</i>	20
1. <i>Tačka 1 optužnice</i>	21
2. <i>Tačke 2 i 3 optužnice</i>	28
IV. ODLUKA O TROŠKOVIMA I IMOVINSKOPRAVNIM ZAHTJEVIMA	33
V. ANEKS 1 – ULOŽENI MATERIJALNI DOKAZI TUŽILAŠTVA I ODBRANE	34
A. MATERIJALNI DOKAZI TUŽILAŠTVA BIH	35
B. MATERIJALNI DOKAZI ODBRANE	37

U IME BOSNE I HERCEGOVINE!

Sud Bosne i Hercegovine, Odjel I za ratne zločine Krivičnog odjeljenja, u vijeću sastavljenom od sudije Šabana Maksumića, kao predsjednika vijeća, sudije Staniše Gluhajića i sudije Vesne Jesenković, kao članova vijeća, uz sudjelovanje pravnog savjetnika – asistenta Muhameda Čučka u svojstvu zapisničara, u krivičnom predmetu protiv optuženog Mate Čondrića, zbog krivičnog djela Ratni zločin protiv civilnog stanovništva iz člana 142. stav 1. Krivičnog zakona Socijalističke Federativne Republike Jugoslavije (KZ SFRJ) u vezi sa članom 22. istog zakona, odlučujući o optužnici Tužilaštva Bosne i Hercegovine, broj T20 0 KTRZ 0009697 14 od 04. decembra 2014. godine, potvrđenoj 08. decembra 2014. godine, nakon održanog usmenog i javnog glavnog pretresa, tokom kojeg je dijelom bila isključena javnost, u prisustvu tužioca Tužilaštva BiH Milanka Kajganića, optuženog Mate Čondrića i njegovog branioca Davora Šilića, advokata iz Mostara, donio je i dana 18. septembra 2015. godine, javno objavio sljedeću:

P R E S U D U

I

OPTUŽENI:

Mato Čondrić, sin Ivana i Jozefine, rođene Delija, rođen 21. januara 1964. godine u Bosanskom Brodu, JMBG, državljanin i, oženjen, otac dvoje punoljetne djece, po zanimanju mašinski tehničar - energetičar, sa prijavljenim prebivalištem na adresi, ranije neosuđivan,

primjenom odredbe člana 284. tačka c) Zakona o krivičnom postupku Bosne i Hercegovine (ZKP BiH), se

OSLOBAĐA OD OPTUŽBE

Da je

Za vrijeme rata u Bosni i Hercegovini i oružanog sukoba između Vojske Srpske Republike BiH i Hrvatskog vijeća odbrane, kao pripadnik vojne policije 101. Bosansko-brodске brigade HVO, u vremenskom periodu od 02. juna 1992. godine do kraja jula ili početka augusta mjeseca 1992. godine, na području opštine Bosanski Brod postupao suprotno pravilima Međunarodnog humanitarnog prava kršeći odredbe člana 3. stav 1. tačka a) i c) Ženevske konvencije o zaštiti civilnih lica za vrijeme rata od 12. augusta 1949. godine, tako što je za vrijeme rata prisilio na seksualni odnos jednu ženu civila bošnjačke nacionalnosti, te učestvovao u fizičkom i psihičkom zlostavljanju jednog civila srpske nacionalnosti, a sve na sljedeći način:

1. tačno neutvrđenog dana krajem jula ili početkom augusta mjeseca 1992. godine, na području opštine Bosanski Brod, u prostorijama stadiona Fudbalskog kluba "Polet", gdje su u jednoj od svlačionica bile zatvorene žene, a za vrijeme dok je obavljao stražarske dužnosti u prostorijama navedenog stadiona, u prostoriji koja je bila smještena u prizemlju stadiona, a služila je kao kotlovnica za grijanje vode, prisilio na seksualni odnos N.H., upotrebom prijetnje direktnim napadom na njezin život, na način što je, nakon što ju je doveo iz svlačionice u pomenutu prostoriju, istoj naredio da skinе sa sebe svu odjeću, što je oštećena, plašeći se za svoj život i uradila, pa su je tada dvojica neidentifikovanih pripadnika HVO, koje je optuženi ranije doveo u prostoriju, silovali na betonskom postolju, tako što joj je jedan od njih dvojice stavio penis u usta, a drugi u analni otvor, a kada je N.H., pokušala da se odbrani, Čondrić Mato joj rekao da ne smije da se brani, jer će je u suprotnom ubiti pištoljem koji je držao u ruci i uperen u njenom pravcu, te kada su pomenuti vojnici završili sa silovanjem, nakon petnaest do dvadeset minuta, optuženi joj je stavio cijev pištolja u vaginu, a kada je izvukao cijev koja je bila krvava naredio je N.H., da istu obriše svojom majicom i da mora oprati majicu kako ostali zatvoreni civili ne bi primjetili krv;
2. dana 02. juna 1992., na području opštine Bosanski Brod, u prostorijama stare zgrade SJB Brod i to u jednoj kancelariji, zajedno sa drugima njemu poznatim pripadnicima vojne policije učestvovao u psihičkom i fizičkom zlostavljanju civila Mitrić Marka, koji je prethodno istog dana uhapšen od strane pripadnika HVO i doveden u navedenu zgradu, pa nakon što je kratko ispitan od strane jednog od nadređenih pripadnika vojne policije, pomenuti starješina je pozvao druge vojne policajce i to

ukupno njih šest, među kojima je bio i optuženi, a koji su svi bili u uniformama HVO, te im izdao naređenje da udaraju Mitrić Marka, što su ovi, zajedno sa optuženim i učinili, te počeli da udaraju Mitrića palicama, lopatom, pesnicama i nogama, a optuženi je udarao Mitrić Marka pesnicama i nogama, a nakon što je od zadobijenih udaraca Mitrić pao na pod, nastavili da ga udaraju nogama sve dok nije izgubio svijest, nakon čega je poliven vodom kako bi došao svijesti, da bi ga potom optuženi Čondrić zajedno sa drugim vojnim policajcima nastavio udarati na isti način sve dok Mitrić Marko ponovo nije izgubio svijest;

3. tačno neutvrđenog dana, krajem juna ili početkom jula mjeseca 1992. godine, na području opštine Bosanski Brod, u prostorijama zatvora smještenog u skladištu robne kuće „Beograd“, u naselju Tulek, učestvovao u psihičkom i fizičkom zlostavljanju civila Mitrić Marka, na način što je, nakon što je Mitrić Marko prebačen iz stare zgrade SJB Brod u zatvor smještan u Tuleku, došao sa još jednim neidentifikovanim vojnikom HVO u navedeni zatvor, te u dvorištu istog Čondrić Mato počeo da udara Mitrić Marka nogama, rukama, šamarao ga po licu, te ga je udarao i lopatom u predjelu leđa sve dok od zadobijenih udaraca Mitrić Marko nije pao na pod;

Čime bi počinio krivično djelo Ratni zločin protiv civilnog stanovništva iz člana 142. stav 1. KZ SFRJ, koji je preuzet na osnovu Zakona o primjeni Krivičnog zakona Republike Bosne i Hercegovine i Krivičnog zakona SFRJ¹, a u vezi sa članom 22. istog zakona.

II

Na osnovu člana 189. stav 1. ZKP BiH optuženi se oslobađa dužnosti nadoknade troškova krivičnog postupka i isti padaju na teret budžetskih sredstava Suda.

III

Na osnovu člana 198. stav 3. ZKP BiH oštećeni se sa imovinskopравnim zahtjevom upućuju na parnicu.

¹Skupština SFRJ je Krivični zakon SFRJ usvojila na sjednici Saveznog vijeća održanoj dana 28. septembra 1976. godine i objavila ga u Službenom listu SFRJ, broj 44 od 08. oktobra 1976. godine. Nakon proglašenja nezavisnosti RBiH, KZ SFRJ je na osnovu Uredbe sa zakonskom snagom od 11. aprila 1992. godine

O B R A Z L O Ž E N J E

I. KRIVIČNI POSTUPAK

A. OPTUŽNICA I GLAVNI PRETRES

1. Tužilaštvo Bosne i Hercegovine je optužnicom, broj T20 0 KTRZ 0009697 14 od 04. decembra 2014. godine, potvrđenom 08. decembra 2014. godine, optužilo Matu Čondrića za počinjenje krivičnog djela Ratni zločin protiv civilnog stanovništva iz člana 142. stav 1. KZ SFRJ, u vezi sa članom 22. navedenog zakona.

2. Glavni pretres počeo je 18. februara 2015. godine čitanjem optužnice i izlaganjem uvodnih riječi tužilaštva i odbrane.

3. Tužilac Tužilaštva BiH, Milanko Kajganić, je u uvodnom izlaganju istakao da će Tužilaštvo BiH, u toku glavnog pretresa, subjektivnim i objektivnim dokazima dokazati tvrdnje iz optužnice. Postupajući tužilac se tokom svog izlaganja osvrnuo na opće elemente predmetnog krivičnog djela, kao i pojedinačne inkriminacije koje se optuženom Mati Čondriću stavljaju na teret, ukazujući pri tome da ostvarenje svih elemenata predmetnog krivičnog djela proizlazi iz prikupljenih materijalnih dokaza i izjava saslušanih svjedoka. Tužilac je naveo da je u vrijeme izvršenja krivičnog djela koje se optuženom stavlja na teret, na području Posavine postojao oružani sukob između HVO sa jedne strane i Vojske Srpkse Republike Bosne i Hercegovine, kasnije Vojske Republike Srpske (VRS) sa druge strane, da je optuženi u to vrijeme bio pripadnik HVO i to vojni policajac, te da oštećeni H.N. i Marko Mitrić ni na koji način nisu učestvovali u neprijateljstvima, odnosno da su imali status civila koji su potpadali pod zaštitu odredbi člana 3. ženevskih konvencija. U svom uvodnom izlaganju tužilac je također izjavio da je istragom na nesumnjiv način utvrđeno da je optuženi Mato Čondrić individualno dogovoran za krivično djelo počinjeno nad oštećenim H.N. i Markom Mitrićem obzirom da je, zajedno sa svojim saborcima, pripadnicima vojne policije 101. brigade HVO, u odnosu na oštećenu H.N., iskoristivši činjenicu da je bio zadužen da obezbjeđuje zatvorene civile u zatvoreničkom objektu na stadionu fudbalskog kluba „Polet“ u Bosanskom Brodu, u pomenuti objekat doveo dvojicu za sada nepoznatih pripadnika HVO, izveo oštećenu iz ćelije, te pomenutim

preuzet kao zakon Republike Bosne i Hercegovine (uz manje izmjene), a stupio je na snagu danom objavljivanja.

vojniciima omogućio da je siluju u njegovom prisustvu, a nakon toga i sam učestvovao u silovanju na način kako je to opisano u tački 1 optužnice, dok je u odnosu na oštećenog Marka Mitrića učestvovao u fizičkom i psihičkom zlostavljanju civila Mitrić Marka, iako je bio svjestan da se radi o civilu. Tužilac je na kraju istakao da je, imajući u vidu sve naprijed navedeno, svojstvo oštećenih u ovom krivičnom predmeti, svojstvo optuženog, vezu između krivičnog djela za koje se optuženi tereti i oružanog sukoba, jasno da je optuženi postupao protivno navedenim odredbama Ženevske konvencije o zaštiti civilnih lica za vrijeme rata.

4. Branilac optuženog Mate Čondrića, advokat Davor Šilić, je u uvodnom izlaganju izjavio da je tačno je da je njegov branjenik bio pripadnik 101. brigade HVO i da to nije sporno, ali da sve ostalo što je navedeno u optužnici ne odgovara istini. Branilac je prije svega ukazao da se ime Mate Čondrića prvi put spominje 2014. godine prilikom saslušanja od strane Tužilaštva, te da prije toga oštećeni H.N. i Marko Mitrić nisu spominjali Matu Čondrića. Branilac je istakao da njegov branjenik nije učestvovao u radnjama koje mu se stavljaju na teret, te da je riječ o zamjeni identiteta jer su u vojnoj policiji postojale tri osobe sa imenom Mato. Također ja ukazao da su svi predloženi svjedoci saslušavani 1992., 1993. i 1994. godine u Derventi i Bosanskom Brodu, te da niko nije spomenuo Matu Čondrića imenom i prezimenom.

5. Optuženi Mato Čondrić se saglasio sa navodima svog branioca, te dodao da predmetne optužbe nemaju veze sa njim.

B. DOKAZNI POSTUPAK

6. Na prijedlog Tužilaštva saslušano je osam svjedoka i to: MC-1, MC-2, MC-3, N.H., S. V., Ivan Begić, Nermin Plehandžić i Šaban Šehagić, saslušan je vještak Vjekoslav Kovačević, te su pročitani iskazi oštećenog Marka Mitrića i svjedokinja Koviljke Stojković, Stane Živković i Sofije Vidić.

7. U svojstvu svjedoka odbrane, saslušana su tri svjedoka: MC-4, Josip Blažević, Ćazim Kraljušić, te optuženi Mato Čondrić.

8. U sudski spis je uloženo 40 materijalnih dokaza Tužilaštva, te 11 materijalnih dokaz odbrane optuženog, koji su navedeni u **Aneksu 1** presude, a koji je njen sastavni dio.

9. Dokazni postupak je završen 01. jula 2015. godine, nakon čega su strane u postupku iznijele svoje završne riječi.

C. ZAVRŠNE RIJEČI

1. Tužilaštvo BiH

10. Tužilac je u svojoj završnoj riječi izrazio uvjerenje da je u toku postupka Tužilaštvo pružilo dovoljno dokaza iz kojih nesumnjivo proizlazi da je postojao oružani sukob na teritoriji Bosne i Hercegovine, konkretno na području opštine Bosanski Brod i to između HVO i VRS, da krivičnopravne radnje za koje se optuženi tereti predstavljaju teške povrede ženevskih konvencija, da su oštećena lica, u periodu na koji se odnosi optužnica, bili civili i samim tim zaštićena lica, zatim da je krivično djelo koje se optuženom stavlja na teret izvršeno u prostorijama stadiona FK „Polet“, stare zgrade CJB Bosanski Brod i u prostorijama zatvora smještenog u skladištu robne kuće „Beograd“, u naselju Tulek, sve na području opštine Bosanski Brod, kao i da je optuženi krivično djelo koje mu se stavlja na teret izvršio kao pripadnik HVO, na koji način je Tužilaštvo dokazalo da je optuženi počinio krivično djelo koje mu je stavljeno na teret. Pri tome, Tužilac se u toku svog izlaganja osvrnuo i elaborirao pojedine materijalne dokaze i iskaze svjedoka na kojima Tužilaštvo temelji svoje tvrdnje o ispunjenosti elemenata predmetnog krivičnog djela, ističući s tim u vezi da ni odbrana optuženog nije osporavala postojanje oružanog sukoba, status oštećenih lica, kao i pripadnost optuženog HVO. Tužilac je u završnoj riječi posebnu pažnju posvetio pitanju identiteta optuženog, te je u tom smislu istakao da je svjedok – oštećena H.N. prilikom davanja izjave u istrazi opisala i prepoznala optuženog između fotografija šest osoba, zatim da je i prilikom svjedočenja pred Sudom jasno odredila optuženog Matu Čondrića kao počinioca inkriminiranih radnji, navodeći pri tome da je njegovo ime i prezime saznala od Koviljke Stojković, Sofije Vidić i Stane Živković, žena koje su zajedno sa njom bile zatvorene u prostorijama FK „Polet“, kao i da je bez dileme optuženog identifikovala i na osnovu fotografija optuženog koje su joj predočene prilikom svjedočenja pred Sudom. Osvrćući se na stav odbrane da se radi o zamjeni identiteta, odnosno da je u pitanju druga osoba sa imenom Mato, tužilac je istakao da je svjedoku predočen fotoalbum u kojem su se, između ostalih, nalazile i fotografije Mate Ćurića i Mate Jurišića, na koje je odbrana ukazivala kao pripadnike 101. brigade HVO, međutim, ni na jednoj od predočenih fotografija oštećena nije prepoznala osobu koja ju je zlostavljala tokom njenog zatvoreništva na stadionu „Poleta“. Po pitanju identiteta počinioca inkriminiranih radnji, tužilac se osvrnuo i na pročitane iskaze oštećenog Marka Mitrića

koji je na osnovu predočenih fotografija također prepoznao optuženog kao počinioca inkriminiranih radnji, kao i na iskaze svjedoka koji su optuženog viđali u prostorijama FK „Polet“. Obzirom na navedeno, Tužilaštvo je mišljenja da u pogledu identiteta nije sporno da se radi o istom licu na koje se odnosi optužnica. U pogledu pojedinačnih inkriminacija, tužilac je istakao da je Tužilaštvo, kroz izjave svjedoka, dokazalo da je optuženi počinio krivično djelo koje mu se stavlja na teret, a koje je opisano u tačkama 1, 2 i 3 optužnice. S tim u vezi tužilac je istakao da su saslušani svjedoci optužbe potvrdili niz činjenica na kojima Tužilaštvo temelji optužnicu, te se osvrnuo na izjave saslušanih svjedoka u relevantnim dijelovima, ističući da su njihova svjedočenja bila uvjerljiva, smisljena i međusobno saglasna, zbog čega je za Tužilaštvo nesporno da je optuženi počinio djela opisana u tačkama 1, 2 i 3 optužnice. Tužilac se na kraju svog izlaganja osvrnuo i na dokaze odbrane, odnosno tezu odbrane o zamjeni identiteta, te je u tom kontekstu istakao da je van razumne sumnje dokazan identitet optuženog, odnosno da je on lice na koje se odnosi optužnica. Također je naveo da je razlika u fizičkom izgledu između Mate Ćurića i Mate Ćondrića takva da nikako nije moglo doći do takve zamjene identiteta, kao i da je opis oštećene H.N. takav da se ni na koji način ne podudara sa izgledom lica koje odbrana navodi kao eventualnog izvršioca predmetnih inkriminacija. Isto tako u pogledu medicinske dokumentacije kojom je odbrana pokušala dokazati u odnosu na tačku 1 optužnice, da optuženi u inkriminirano vrijeme nije bio prisutan na stadionu FK „Polet“, tužilac je istakao da je iz nalaza i mišljenja doktora specijaliste, svjedoka Ćazima Kraljušića vidljivo da ranjavanje optuženog od 27. jula 1992. godine nije bilo teške prirode, te da su te povrede mogle nastati i usljed pada, saobraćajne nezgode, gnječenja, tuče, odnosno da se ne radi o povredama takve prirode da je potrebno bolničko liječenje. Zbog svega navedenog, tužilac je od Sudećeg vijeća tražio da optuženog oglasi krivim i da mu izrekne krivičnu sankciju kakvu zaslužuje.

2. Odbrana optuženog Mate Ćondrića

11. Branilac optuženog Mate Ćondrića, advokat Davor Šilić, u završnom izlaganju odbrane je prije svega istakao da je prema dokazima izvedenim tokom postupka evidentno da njegovog branjenika za događaje iz optužnice terete oštećena H.N. i Marko Mitrić, tj. osoba koju odbrana nikada nije imala mogućnost saslušati i koja je prema mišljenju vještaka procesno nesposobna. Branilac smatra da, kada bi se dosljedno primjenjivao ZKP BiH, jasno je da bi se u ovom slučaju morao primijeniti institut *in dubio pro reo*. Branilac je u nastavku istakao da je oštećena H.N. saslušavana ukupno pet

puta, te da je prvi put spomenula njegovog branjenika 2014. godine, prilikom saslušanja od strane Tužilaštva BiH, kojom prilikom je izvršeno i prepoznavanje optuženog od strane oštećene, na osnovu fotografije optuženog iz 1980. godine, koje prepoznavanje je prema navodima branioca nezakonito i suprotno odredbama člana 85. ZKP BiH. S tim u vezi, branilac je izjavio da je Tužilaštvo prvo ispitalo oštećenu u smislu imena i prezimena dotične osobe, nakon čega je dala opis, koji prema navodima branioca nije dovoljan da bi se izvršilo prepoznavanje u skladu sa navedenim članom ZKP BiH, a zatim je prepoznavanje izvršeno na temelju fotokopija izvoda slika za lične karte, koje fotografije su prezentirane na kompjuteru, što je također suprotno odredbama člana 85. ZKP BiH. Na okolnosti iz tačke 1 optužnice branilac je ukazivao na razlike u izjavama oštećene H.N. ističući da su isti konfuzni, nedorečeni i suprotstavljeni jedan drugome. Osim toga, branilac je istakao da se oštećena u svojim iskazima kao i na glavnom pretresu pozivala na izjave svjedokinja Nade Lazić i S. V., te na iskaze preminulih Stane Živković, Sofije Vidić i Koviljke Stojković, navodeći ih kao osobe koje su joj rekle da je upravo optuženi Mato Čondrić osoba koja je učestvovala u radnjama preduzetim prema njoj. Međutim, kada se pročitaju iskazi navedenih svjedokinja evidentno je da nijedna od njih, nikada i nigdje nije spomenula optuženog, niti su navedene osobe mogle biti izvor informacija o identitetu počinioca djela prema oštećenoj. Branilac je istakao i to da je njegov branjenik 27. jula 1992. godine ranjen u predjelu reona Zborište, što je konstatovano materijalnim dokazima odbrane, te da je optuženi, kao porodični čovjek sa dvoje male djece, svaki slobodan trenutak koristio za boravak sa porodicom koja se nalazila u Slavonskom Brodu, pa je i taj period mirovanja iskoristio kako bi ga proveo sa suprugom i djecom, zbog čega se fizički nije mogao nalaziti u svlačionici i preduzimati radnje koje mu se stavljaju na teret. Kada je riječ o opisu i prepoznavanju optuženog od strane oštećene, branilac je naveo da je Mato Čondrić prije, tokom i poslije 1992. godine nosio bradu, što je, kako je to rekao svjedok MC-3, njegov zaštitni znak i na osnovu kojeg obilježja je uvijek bio prepoznatljiv. Da je Mato Čondrić u inkriminisano vrijeme nosio bradu potvrdili su i drugi svjedoci, a što je nepobitno utvrđeno i na osnovu fotografija iz 1992. i 1994. godine predloženih na glavnom pretresu. U odnosu na radnje iz tački 2 i 3 optužnice, branilac je istakao da je Marko Mitrić odbio svjedočenje na glavnom pretresu nakon čega je Sud donio odluku da se njegovi iskazi pročitaju, te je u tom smislu branilac izvršio analizu pročitanih iskaza oštećenog Marka Mitrića i ukazao na to da u svom posljednjem iskazu, kojeg je dao Tužilaštvu 02. decembra 2014. godine, svjedok prvi put navodi da se sjeća Mate Čondrića, navodeći način na koji ga je maltretirao, iako u ranijim iskazima ni na koji način nije označio Matu Čondrića kao osobu koja ga je maltretirala, pri tome navodeći imena drugih osoba koje

su to činile. Branilac je istakao da je Marko Mitrić, prilikom davanja iskaza pred Tužilaštvom, dana 08. oktobra 2010. godine, odbio svjedočiti zbog toga što se loše osjećao, te da je uprkos tome i činjenici da je nad istim izvršeno neuropsihijatrijsko vještačenje o stanju duševnog zdravlja, kojom prilikom je vještak Vjekoslav Kovačević utvrdio da oštećeni ima hroničnu bolest sa pogoršanjima, da se ne očekuje nikakvo poboljšanje, zbog čega isti nije procesno sposoban da svjedoči u predmetu koji se pred ovim sudom vodio protiv Indire Kamberić, isti svjedok ponovo saslušan u dva navrata 2014. godine. Branilac je posebno ukazao na činjenicu da je u ovom postupku isti vještak u nalazu i mišljenju od 27. aprila 2015. godine na glavnom pretresu konstatovao hroničnu duševnu bolest u vidu depresije psihotičnog tipa sa paranoidnom obradom, a sve u sklopu PTSP-a, te je zaključio da oštećeni Marko Mitrić nije procesno sposoban i nije sposoban svjedočiti u postupku koji se vodi protiv optuženog Mate Čondrića. Obzirom na navedeno, branilac je istakao da se na temelju iskaza Marka Mitrića ne može zasnovati bilo kakav zaključak o činjeničnom stanju. Branilac je ukazao i na činjenicu da prilikom davanja izjava oštećenog odbrana nije prisustvovala, niti je u bilo kojem dijelu davanja iskaza mogla učestvovati u njegovom ispitivanju, što predstavlja povredu prava na odbranu, odnosno povredu člana 6. EKLJP. S tim u vezi, branilac je ukazao i na praksu ESLJP koju podržava i Ustavni sud BiH koji je u predmetu, broj AP-2238/05 od 17. novembra 2006. godine utvrdio da se optuženom mora omogućiti da bar u jednoj fazi postupka izravno ispituje svjedoka, pa ukoliko to nije moguće, presuda se ne smije temeljiti samo na takvom iskazu. Branilac je također naveo da u konkretnom slučaju odbrana nikada nije imala mogućnost da ispita Marka Mitrića, a kako postoji samo njegov iskaz koji je pročitao na glavnom pretresu jasno je da se na takvom iskazu ne može zasnivati sudska odluka, pogotovo cijeneći isti u kontekstu njegovog psihofizičkog stanja. Slijedom navedeno, branilac je predložio da Sud donese odluku kojom će optuženog osloboditi optužbe zbog nedostatka dokaza, odnosno primjenom instituta *in dubio pro reo*.

D. PROCESNE ODLUKE

1. Svjedoci pod mjerama zaštite

12. Sud je rješenjem, broj S1 1 K 017569 15 Kri od 11. marta, 01. i 09. aprila 2015. godine, odredio zaštitne mjere svjedocima za koje su, u skladu sa prijedlozima Tužilaštva

BiH², zatražene mjere zaštite. Pomenutim rješenjima mjere zaštite su određene svjedocima pod pseudonimima MC-1 i MC-2 iz razloga što se radi o svjedocima koji se boje za svoju sigurnost i sigurnost svoje porodica, te ne žele da javnost zna za njihov identitet, te svjedoku pod pseudonimom MC-3 obzirom da se radi o oštećenom i očevicu inkrimisanih događaja, odnosno radi se o ugroženom svjedoku. Slijedom navedenog Sud je našao da su ispunjeni uslovi propisani članom 3. Zakona o zaštiti svjedoka pod prijetnjom i ugroženih svjedoka³ (ZoZSPUS) koji propisuju ko može biti svjedok pod prijetnjom i ugroženi svjedok. Rješenjem Suda je istovremeno određeno da će ime i prezime kao i ostali lični podaci svjedoka pod pseudonimima MC-1, MC-2 i MC-3 ostati povjerljivi, u toku istrage i nakon podizanja optužnice, u periodu od 30 godina u odnosu na svjedoka MC-1 i u periodu od 20 godina u odnosu na svjedoke MC-2 i MC-3, od donošenja konačnog rješenja o određivanju zaštitnih mjera, kako je predviđeno članom 13. stav 1. pomenutog zakona.

13. Na ročištu glavnog pretresa održanom 08. aprila 2015. godine, Sudeće vijeće je, na prijedlog Tužilaštva i uz saglasnost svjedoka MC-3 i odbrane, donijelo rješenje da se svjedoku MC-3, pored pseudonima odrede i dodatne mjere zaštite u smislu odredbi člana 13. ZoZSPUS, odnosno da svjedoči iz posebne prostorije putem audio-vizuelnih sredstava, uz distorziju slike i glasa. Vijeće je temeljem člana 3. stav 1. i 2. ZoZSPUS, ocjenilo da se radi o svjedoku pod prijetnjom i ugroženom svjedoku, odnosno svjedoku koji se boji za sebe i svoju porodicu obzirom da živi u mjestu gdje se kreće veliki broj vojnih policajaca HVO koji su maltretirali zatvorenike za vrijeme rata, te iz razloga što se radi o svjedoku koji je bio izložen fizičkom i psihičkom maltretiranju od strane pripadnika HVO, te iznošenje saznanja i zapažanja kod svjedoka izaziva retraumatizaciju i pogoršanje psihičkog stanja. S obzirom da odbrana nije izrazila svoje protivljenje, Vijeće je donijelo odluku da se navedenom svjedoku dodijele dodatne mjere zaštite u skladu sa odredbom člana 13. stav 1. i 2. ZoZSPUS.

² Prijedlozi Tužilaštva BiH, broj T20 0 KTRZ 0009697 14 od 06. februara, 04. i 30. marta 2015. godine.

³ Član 3. stav 1. i 2. ZoZSPUS: "**Svjedok pod prijetnjom** je onaj svjedok čija je lična sigurnost ili sigurnost njegove porodice dovedena u opasnost zbog njegovog učešća u postupku, kao rezultat prijetnji, zastrašivanja ili sličnih radnji koje su vezane za njegovo svjedočenje, ili svjedok koji smatra da postoji razumna osnova za očekivati da bi takva opasnost vjerovatno proistekla kao posljedica njegovog svjedočenja. **Ugroženi svjedok** je onaj svjedok koji je ozbiljno fizički ili psihički traumatizovan okolnostima pod kojima je izvršeno krivično djelo ili koji pati od ozbiljnih psihičkih poremećaja koji ga čine izuzetno osjetljivim, odnosno djeteta ili maloljetnika."

14. Na glavnom pretresu održanom 20. maja 2015. godine, Sudeće vijeće je, na prijedlog odbrane i uz saglasnost Tužilaštva, donijelo rješenje kojim su svjedoku sa pseudonimom MC-4 određene mjere zaštite ličnih podataka svjedoka koji će se čuvati u tajnosti u periodu od 20 godina od pravosnažnosti ove odluke. Naime, prilikom razmatranja prijedloga za određivanje mjera zaštite svjedoku, Vijeće je imalo u vidu činjenicu da pomenuti svjedok iznosi saznanja na okolnosti seksualnog zlostavljanja zatvorenih žena i maltretiranja zatvorenika, odnosno da se radi o svjedoku koji je imao mjere zaštite i u drugom postupku koji se vodio pred ovim sudom, te da se radi o svjedoku iz člana 3. ZoZSPUS, zbog čega je uvažio prijedlog Tužilaštva i svjedoku odredio mjere zaštite, imajući pri tome u vidu da se i odbrana saglasila sa određivanjem mjera zaštite ovom svjedoku.

2. Odluka o isključenju javnosti sa dijela pretresa

15. Tokom glavnog pretresa u skladu sa odredbama člana 235. ZKP BiH, uz saglasnost strana u postupku, isključena je javnost u više navrata kako radi zaštite interesa zaštićenih svjedoka, odnosno radi ispitivanja potrebe i osnovanosti određivanja dodatnih mjera zaštite svjedoku, tako i zbog zaštite ličnog i intimnog života žena koje su žrtve silovanja. Naime, na ročištima održanim dana 04. i 11. marta 2015. godine, Vijeće je, na prijedlog Tužilaštva kojem se odbrana nije protivila, isključilo javnost sa dijela ročišta, odnosno tokom saslušanja oštećenih S. V. i H.N., a radi zaštite ličnog i intimnog života oštećenih. Vijeće je također radi zaštite ličnog i intimnog života oštećene MC-2, kao i radi zaštite interesa zaštićenog svjedoka, na prijedlog Tužilaštva i uz saglasnost odbrane, isključilo javnost sa dijela glavnog pretresa, tj. za vrijeme saslušanja svjedoka MC-2 dana 18. marta 2015. godine. Javnost je dijelom bila isključena sa ročišta održanog 08. aprila 2015. godine i to uz saglasnost strana u postupku, a zbog razmatranja prijedloga Tužilaštva za određivanje dodatnih mjera zaštite svjedoku MC-3, odnosno radi zaštite interesa zaštićenog svjedoka.

3. Ponovno otpočinjanje glavnog pretresa (član 251. stav 2. ZKP BiH)

16. Na ročištu održanom 21. augusta 2015. godine Vijeće je, obzirom da je između dva nastavka glavnog pretresa, prošlo više od 30 dana, donijelo odluku da pretres ponovo počinje u skladu sa odredbom člana 251. stav 2. ZKP BiH. Kako su se stranke i

branilac saglasili, Vijeće je odlučilo da se svjedoci neće ponovo saslušavati, već će se koristiti iskazi svjedoka dati prethodno na glavnom pretresu, kao i već uvedeni materijalni dokazi.

4. Odstupanje od neposrednog izvođenja dokaza

17. Vijeće je, postupajući u skladu sa članom 273. stav 2. ZKP BiH⁴, prihvatilo da se kao dokaz Tužilaštva pročitaju i ulože u spis izjave umrlih Stane Živković, Sofije Vidić i Koviljke Stojković, te izjave Marka Mitrića koji nije procesno sposoban.

18. Nakon izvršenog uvida u izvode iz matičnih knjiga umrlih⁵, Vijeće je utvrdilo da su navedene svjedokinje preminule, te da su time ispunjeni uslovi propisani članom 273. stav 2. ZKP BiH za čitanje i korištenja zapisnika iz istrage, kao dokaza na glavnom pretresu. Stoga je Vijeće iskaze umrlih Stane Živković, Sofije Vidić i Koviljke Stojković⁶ prihvatilo, nakon što su isti pročitani na glavnom pretresu, sa čim su se saglasile i strane u postupku.

19. Vijeće je također prihvatilo da se na glavnom pretresu pročitaju iskazi svjedoka Marka Mitrića⁷ budući da je oštećeni, na ročištu održanom 01. aprila 2015. godine izjavio da je pod terapijom, da se ne osjeća dobro i da ne može svjedočiti, dok je vještak, neuropsihijatar Vjekoslav Kovačević, nakon što je obavio pregled oštećenog i izvršio uvid

⁴ Članom 273. stav 1. ZKP BiH propisano je da: „Iskazi dati u istrazi dopušteni su kao dokaz na glavnom pretresu i mogu biti korišteni prilikom direktnog i unakrsnog ispitivanja ili pobijanja iznesenih navoda ili u odgovoru na pobijanje...“. Stav 2. istog člana propisuje da „Izuzetno od stava 1. ovog člana, zapisnici o iskazima datim u istrazi mogu se po odluci sud je, odnosno vjeća pročitati i koristiti kao dokaz na glavnom pretresu samo u slučaju ako su ispitane osobe umrle, duševno obojele, ili se ne mogu pronaći, ili je njihov dolazak pred sud nemoguć ili je znatno otežan iz važnih uzroka.“

⁵ Izvod iz matične knjige umrlih za Stanu Živković, Matična knjiga opštine Brod, broj 03-202-1-640/2010 od 12. novembra 2010. godine, dokaz Tužilaštva T-3, izvod iz matične knjige umrlih za Sofiju Vidić, Matična knjiga opštine Novi Sad, Srbija, broj XV-202-00002/2010-174514 od 08. novembra 2010. godine, dokaz Tužilaštva T-7 i izvod iz matične knjige umrlih za Koviljku Stojković, Matična knjiga opštine Doboje, broj 03-202-1750/14 od 10. novembra 2014. godine, dokaz Tužilaštva T-9.

⁶ Zapisnik o saslušanju Stane Živković, CJB Doboje, broj 11-9/02 od 05.11.2003. godine, dokaz Tužilaštva T-4, Zapisnik o saslušanju Stane Živković, CJB Doboje, broj 11-9/02-230.5-13/06 od 17.07.2006. godine, dokaz Tužilaštva T-5, Zapisnik o saslušanju Stane Živković, Tužilaštvo BiH, broj T20 0 KTRZ 000007607 od 07.10.2010. godine, dokaz Tužilaštva T-6, Zapisnik o saslušanju Sofije Vidić, Osnovni sud u Derventi, broj Kri-84/94 12.11.1994. godine, dokaz Tužilaštva T-8, Zapisnik o saslušanju Koviljke Stojković, SIPA, broj 17-12/3-04-2-115-81/07 od 06.12.2007. godine, dokaz Tužilaštva T-10 i Zapisnik o saslušanju Koviljke Stojković, CJB Doboje, broj 09-02/1-230-392/09 od 12.06.2009. godine, dokaz Tužilaštva T-11.

⁷ Zapisnik o saslušanju Marka Mitrića, Osnovni sud u Derventi od 15.11.1994. godine, dokaz Tužilaštva T-13, Zapisnik o saslušanju Marka Mitrića, broj T20 0 KTRZ 0000076 07 od 08.10.2010. godine, dokaz Tužilaštva T-14, Zapisnik o saslušanju Marka Mitrića, broj T20 0 KTRZ 0009697 14 od 19.11.2014. godine, dokaz Tužilaštva T-15 i Zapisnik o saslušanju Marka Mitrića, broj T20 0 KTRZ 0009697 14 od 02.12.2014. godine, dokaz Tužilaštva T-16.

u medicinsku dokumentaciju dao nalaz i mišljenje⁸ koje je ponovio i na glavnom pretresu, a iz kojeg slijedi da je oštećeni Marko Mitrić procesno nesposoban, odnosno nije sposoban da svjedoči u postupku protiv Mate Čondrića, kao i da se ne očekuje poboljšanje njegovog zdravstvenog stanja u daljem toku života.

20. Kako se radi o izuzetku od neposrednog izvođenja dokaza, kojem Sud pribjegava kada na glavnom pretresu iz zakonom predviđenih razloga nije moguće neposredno saslušati svjedoka, Vijeće je suprotnoj strani dalo mogućnost, da navede pitanja koja bi bila postavljena svjedocima da su isti neposredno saslušani.

II. STANDARDI DOKAZIVANJA I OCJENA DOKAZA

21. Prilikom razmatranja i ocjene dokaza koji su provedeni na glavnom pretresu, Vijeće se rukovalo osnovnim načelima propisanim u ZKP BiH, Europske konvencije o ljudskim pravima (EKLJP) i uspostavljenim praksom MKSJ, Međunarodnog krivičnog suda za Ruandu (MKSR) i Europskog suda za ljudska prava (ESLJP), a koji će u nastavku biti navedeni.

22. Prije svega, Vijeće je imalo u vidu da je svrha sudskog postupka da se osigura da niko nevin ne bude osuđen, a da se učiniocu krivičnog djela izrekne krivičnopravna sankcija pod uslovima propisanim KZ BiH i u zakonom propisanom postupku (član 2. stav 1. ZKP BiH).

23. U tom smislu, član 3. stav 1. ZKP BiH određuje da se svako smatra nevinim za krivično djelo dok se pravosnažnom presudom ne utvrdi njegova krivica. Procesna pretpostavka nevinosti je tzv. *privremena pretpostavka (praesumptio iuris tantum)* koja vrijedi dok se suprotno ne dokaže. Zbog usvajanja ove pretpostavke, optuženi je oslobođen tereta dokazivanja svoje nevinosti. Slijedom toga, teret dokazivanja suprotnog od onog što predviđa pretpostavka nevinosti je na tužiocu. Pri tome, pretpostavka nevinosti se odnosi ne samo na krivnju optuženog, već i na sve druge bitne elemente koji stoje u međusobnoj vezi u pojmu krivičnog djela (radnja izvršenja, protivpravnost ili kažnjivost).

⁸ Dokaz Tužilaštva T-12.

24. Navedeno potvrđuju i judikati ESLJP⁹, prema kojima presumpcija nevinosti ima, između ostalog, sljedeće posljedice:

- (i) optuženi nije dužan dokazivati svoju nevinost i teret dokazivanja leži na suprotnoj strani, dakle tužiocu; i
- (ii) sud mora donijeti oslobađajuću presudu ne samo kad je uvjeren u nevinost optuženog, nego i u situaciji kad o tome postoji razumna sumnja.

25. Jedna od neposrednih posljedica presumpcije nevinosti je izričita zakonska odredba sadržana u članu 3. stav 2. ZKP BiH koja propisuje da će sumnju u pogledu postojanja činjenica koje čine obilježja krivičnog djela ili o kojima ovisi primjena neke odredbe krivičnog zakonodavstva, sud riješiti na način koji je povoljniji za optuženog.

26. Konkretno, riječ je o načelu *in dubio pro reo*, ili načelu koje je izraz pogodovanja optuženog. Neku činjenicu sud može na temelju ocjene dokaza smatrati utvrđenom kada se uvjerio u njezino postojanje koje mora proizlaziti iz dokaza izvedenih na glavnom pretresu i kad u tom pogledu postupajuće vijeće nema više nikakvih dvojbi. Pri tome sve činjenice koje su *in peius* (na štetu) optuženog moraju se utvrditi sa apsolutnom sigurnošću. Drugim riječima, moraju se dokazati *van razumne sumnje*. Ukoliko se to ne postigne uzima se kao da one i ne postoje. Sve činjenice koje su *in favorem* (u korist) optužene osobe uzimaju se kao da postoje i onda i kad su utvrđene samo sa vjerovatnošću. Ako se i nakon savjesne ocjene dokaza „...*pcjedinačno i u vezi sa ostalim dokazima...*“¹⁰ sumnje ne daju otkloniti, prema normi iz člana 3. stav 2. ZKP BiH, u sumnji sud rješava na način povoljniji za optuženog.

27. Rezultat primjene pravila *in dubio pro reo* uvijek mora biti izricanje presude u korist optuženog, što u slučaju sumnje oko pravno relevantnih činjenica predviđenih materijalnim krivičnim pravom uključuje ne samo blažu kaznu kada je krivica utvrđena, nego i oslobađajuću presudu u slučajevima u kojima glavni pretres nije mogao razjasniti sumnju oko pitanja je li optuženi počinio krivično djelo iz optužbe.

28. U ovom smislu je i odredba člana 284. tačka c) ZKP BiH prema kojoj će se optuženi osloboditi od optužbe „*ako n. je dokazano da je optuženi učinio krivično cjelo za koje se*

⁹ Npr. *Saunders protiv Velike Britanije, 1996.*, Izvještaj 1996-IV, *Barbera, Messegue i Jabardo protiv Španije, 1988.*, Serija A br. 146.

optužuje“, što znači, ne samo u slučajevima u kojima uopšte nisu izvedeni dokazi za optužbu, nego i u slučaju kada su dokazi izvedeni, ali su isti nedovoljni da sud, na osnovu njihove ocjene, izvede zaključke o nedvojbenom postojanju činjenica iznesenih u optužbi.

29. U vezi navedenog Vijeće je prilikom ocjene dokaza imalo u vidu i standard dokazivanja *“van razumne sumnje”* kojeg je ustanovila sudska praksa kao uslov za izricanje osuđujuće presude. Prema opšteprihvaćenom stanovištu, dokazi van razumne sumnje su dokazi na osnovu kojih se pouzdano može zaključiti da postoji najveći stepen vjerovatnoće da je optuženi počinio krivično djelo.

30. Vijeće je imalo u vidu i odredbu člana 14. stav 2. ZKP BiH koja propisuje da je sud dužan razmatrati i ocjenjivati dokaze koji idu u korist optuženog sa jednakom pažnjom kao i dokaze koji ga terete.

31. Osim toga, Vijeće je razmatralo i cijeno sve dokaze izvedene na glavnom pretresu, kako pojedinačno, tako i u njihovoj međusobnoj vezi, u skladu sa članom 281. ZKP BiH¹⁰, ali u nastavku presude će navesti samo one dokaze koji su relevantni za donošenje odluke, te obrazlagati i iznositi zaključke samo o činjenicama koje su od suštinske važnosti za odluku Suda.

32. Vijeće također podsjeća na član 15. ZKP BiH, kojim se rukovalo i u kojem je sadržan jedan od temeljnih principa krivičnog zakonodavstva – princip slobodne ocjene dokaza, koji je ograničen jedino principom zakonitosti dokaza¹², što znači da je ocjena dokaza oslobođena formalnih pravnih pravila koja bi određivala vrijednost pojedinih dokaza. Uspostavljajući ovaj princip, zakonodavac je dao neophodnu slobodu sudskoj vlasti i pokazao povjerenje u prosudbenu moć sudija.

33. Vijeće je imalo u vidu i praksu ESLJP¹³ prema kojoj se sud, iako je obavezan dati razloge za svoju odluku, ne mora detaljno baviti svakim argumentom koji je iznijela neka od strana u postupku.

¹⁰ Član 281. stav 2. ZKP BiH.

¹¹ Član 281. ZKP BiH (Dokazi na kojima se zasniva presuda): „Sud zasniva presudu samo na činjenicama i dokazima kcji su izneseni na glavnom pretresu. Sud je dužan savjesno ocjeniti svaki dokaz pojedinačno i u vezi s ostalim dokazima i na osnovu takve ocjene izvesti zaključak je li neka činjenica dokazana.”

¹² Član 10. ZKP BiH (Zakonitost dokaza): „Sud ne može zasnovati svcju odluku na dokazima pribavljenim povredama ljudskih prava i sloboda propisanih ustavom i međunarodnim ugovorima kcje je Bosna i Hercegovina ratifikovala, niti na dokazima kcji su pribavljeni bitnim povredama ovog zakona.”

¹³ ESLJP, *Garcia Ruiz v. Spain*, No. 30544/96, 21. januara 1999. godine.

34. Isto tako, Vijeće je uzelo u obzir stav žalbenog vijeća MKSJ u predmetu *Kvočka i dr.* da je stvar diskrecione ocjene pretresnog vijeća koje će pravne argumente razmotriti. Što se tiče zaključaka o činjenicama, pretresno vijeće je dužno da izvede samo one zaključke o činjenicama koji su od suštinske važnosti za utvrđivanje krivice po određenoj tački optužnice. Nije nužno osvrutati se na svaki iskaz svjedoka ili svaki dokaz u sudskom spisu.¹⁴

35. Član 6. stav 1. EKLJP nameće obavezu svim sudovima da “*ukazu dovoljno jasno na osnovu na kojima oni zasnivaju svoju odluku*”¹⁵. Iako priznaje primat domaćih sudskih organa u davanju ocjene šta je relevantno i prihvatljivo, član 6. stav 1. EKLJP nameće domaćim sudovima obavezu da na odgovarajući način izvrše ispitivanje podnesaka, argumenata i dokaza koje su podnijele strane¹⁶. U vezi sa tim, sudovi moraju razmotriti i raščistiti sve značajne nepodudarnosti u iskazima strana u postupku, ukazati da li je neki od osporenih dokaza neprihvatljiv, te ako jeste, po kom osnovu.¹⁷

36. Prilikom ocjene iskaza saslušanih svjedoka Vijeće je nastojalo sagledati njihovo svjedočenje u cjelini, cijeneći pri tome kako sadržinu samog iskaza, tako i držanje i ponašanje svjedoka tokom davanja iskaza. U tom smislu Vijeće je cijeno praksu MKSR i stav Žalbenog vijeća zauzet u predmetu *Nahimana i dr.* u kojem Žalbena vijeće podsjeća da „*pretresno vijeće ima puno diskreciono pravo da odmjeri kcju će težinu i vjerodostojnost pripisati iskazu nekog svjedoka. Pri tome, pretresno vijeće mora uzimati u obzir relevantne faktore u zavisnosti od konkretnog slučaja, uključujući i ponašanje svjedoka u sudnici, njegovu ulogu u datim događajima, uvjerljivost i jasnoću njegovog iskaza, pitanja da li ima protiviječnosti ili nedosljednosti u njegovim uzastopnim izjavama ili između njegovog svjedočenja i drugih dokaza, ranije primjere lažnog svjedočenja, motivaciju za davanje lažnog iskaza, te odgovore tog svjedoka tokom unakrsnog ispitivanja.*”¹⁸

37. Vijeće je imalo u vidu da pouzdanost iskaza jednog svjedoka zavisi od njegovog poznavanja činjenica, ali na pouzdanost iskaza u velikoj mjeri može uticati protek vremena, nestalnost ljudske percepcije kao i traumatičnost samog događaja o kome svjedoči. Nedosljednosti u iskazu svjedoka ne znače same po sebi da sudsko vijeće koje

¹⁴ MKSJ, presuda Žalbenog vijeća u predmetu *Kvočka i dr.* (IT-98-30/1-A), paragraf 23-25.

¹⁵ ESLJP, *Georgiadis protiv Grčke*, paragraf 606.

¹⁶ ESLJP, *Van de Hurk protiv Nizozemske*, paragraf 59.

¹⁷ ESLJP, *Khamidov protiv Rusije*, paragraf 173.

¹⁸ MKSR, presuda Žalbenog vijeća u predmetu *Nahimana i dr.* (ICTR-99-52-A), paragraf 194.

postupa razložno to svjedočenje mora odbaciti kao nepouzđano.¹⁹ Slično tome, faktori kao što su vremenski razmak između događaja i svjedočenja, mogući uticaj trećih lica, nepodudarnosti, ili stresne okolnosti u vrijeme događaja ne isključuju automatski mogućnost da se vijeće osloni na takav iskaz. Vijeće je uporedilo činjenice o kojima određeni svjedok svjedoči sa činjenicama koje su utvrđene od strane drugih svjedoka, te materijalnim dokazima kako bi se utvrdilo da li su njegovi navodi potkrijepljeni ili osporeni drugim dokazima u ovome predmetu.

38. Vijeće je prilikom ocjenjivanja dokazne snage iskaza saslušanih svjedoka razmotrilo razlike u iskazima svjedoka datim na glavnim pretresom i u ranijim fazama postupka, na koje je ukazivao branilac optuženog Mate Čondrića. U tom smislu, Vijeće je razlike u izjavama o određenim činjenicama, datim u različito vrijeme i pred različitim organima, kao i pojašnjenja o uzrocima tih razlika datim na glavnom pretresu, analiziralo i cijeno za svaki pojedini slučaj konkretno, te u njihovoj povezanosti sa drugim dokazima, a zatim odlučilo o njihovoj vjerodostojnosti, o čemu će detaljnije biti obrazloženo u nastavku, prilikom analize dokaza u odnosu na svaku tačku optužnice.

III. NALAZI VIJEĆA

39. Optužnicom Tužilaštva, optuženi Mato Čondrić se tereti za počinjenje krivičnog djela Ratni zločin protiv civilnog stanovništva iz člana 142. stav 1. KZ SFRJ, u vezi sa članom 22 istog zakona.

40. Član 142. KZ SFRJ glasi:

“Ko kršeći pravila međunarodnog prava za vrijeme rata, oružanog sukoba ili okupacije naredi da se prema civilnom stanovništvu vrše ubistva, mučenja, nečovječna postupanja, biološki eksperimenti, nanošenje velikih patnji ili povreda tjelesnog integriteta ili zdravlja; rasejavanje ili presejavanje ili prisilno odnarođjavanje ili prevođenje na drugu vjeru; prisijavanje na prostituciju ili silovanje; primjenjivanje mjera zastrašivanja i terora, uzimanje talaca, kolektivno kažnjavanje, protivzakonito odvođenje u koncentracione logore i druga protivzakonita zatvaranja, lišavanje prava na pravilno i nepristrasno suđenje; prisijavanje na službu u oružanim snagama neprijateljske sile ili u njencj obavještajncj

¹⁹ MKSJ, presuda Žalbenog vijeća u predmetu *Čelebić*, paragraf 485 i 496 – 498.

*službi ili administraciji; prisiljavanje na prinudni rad, izgladnjavanje stanovništva, konfiskovanje imovine, pjačkanje imovine stanovništva, protivzakonito i samovoljno uništavanje ili prisvajanje u velikim razmjerama imovine koje nije opravdano vojnim potrebama, uzimanje nezakonite i nesrazmjerno velike kontribucije i rekvizicije, smanjenje vrijednosti domaćeg novca ili protivzakonito izdavanje novca, ili **ko izvrši** neko od navedenih djela,*

kaznit će se zatvorom najmanje pet godina ili smrtnom kaznom.“

41. Iz citirane zakonske odredbe proizlaze sljedeći **opšti elementi krivičnog djela** Ratni zločin protiv civilnog stanovništva:

- i. Kršenje mora biti počinjeno u vrijeme rata, oružanog sukoba ili okupacije;
- ii. Djelo počinioca mora biti počinjeno suprotno pravilima međunarodnog prava, na način da je počinjenje djela usmjereno protiv civilnog stanovništva, dakle osoba koje ne učestvuju u oružanom sukobu ili su položile oružje ili su onesposobljene za borbu i koje su zaštićene odredbama Ženevske konvencije o zaštiti civilnih osoba za vrijeme rata od 12. augusta 1949. godine;
- iii. Djelo počinioca mora biti povezano sa ratom, oružanim sukobom ili okupacijom;
- iv. Počinilac mora narediti ili počiniti djelo.

42. Konkretno, optuženom Mati Čondriću se stavlja na teret da je, za vrijeme oružanog sukoba u Bosni i Hercegovini između VRS i HVO, u periodu od 02. juna 1992. godine do kraja jula ili početka augusta 1992. godine, kršeći odredbe člana 3. Ženevske konvencije o zaštiti civilnih lica za vrijeme rata, u svojstvu vojnog policajca 101. brigade HVO, prisilio na seksualni odnos jednu ženu, civila bošnjačke nacionalnosti, koja je bila zatvorena u prostorijama FK „Polet“, te učestvovao u fizičkom i psihičkom zlostavljanju jednog civila srpske nacionalnosti, koji je bio zatvoren u prostorijama stare zgrade SJB u Bosanskom Brodu, te u prostorijama skladišta robne kuće „Beograd“ u naselju Tulek, također u Bosanskom Brodu.

43. S tim u vezi, na osnovu provedenih dokaza strana u postupku, prvenstveno na osnovu saglasnih iskaza svjedoka Tužilaštva i to: S. V., H.N., MC-1, MC-2, MC-3, Ivana Begića i Nermina Plehandžića, te svjedoka odbrane: Josipa Blaževića, MC-4 i Ćazima

Kraljušića, kao i optuženog Mate Čondrića koji su u svojim svjedočenjima govorili o izbijanju i odvijanju oružanih sukoba na području Bosanskog Broda, kao i materijalnih dokaza uloženi u spis²⁰, ovo vijeće nalazi utvrđenim da je na teritoriji opštine Bosanski Brod, u inkriminisanom periodu, postojao oružani sukob između formacija HVO i VRS. Vijeće također nalazi da je Tužilaštvo u toku postupka dokazalo da su u prostorijama FK „Polet“, kao i u prostorijama stare zgrade milicije, te prostorijama skladišta robne kuće „Beograd“, u Bosanskom Brodu, u periodu na koji se odnosi optužnica, bili zatvoreni civili, muškarci i žene, među kojima i oštećeni H.N i Marko Mitrić, koji su bili izloženi fizičkom i psihičkom zlostavljanju i maltretiranju i silovanjima od strane pripadnika HVO. Navedeno proizlazi iz saglasnih izjava svjedoka S. V., H.N., MC-1, MC-2, MC-3, MC-4 i Nermina Plehandžića, a o čemu nije bilo spora među stranama u postupku. Također na osnovu saglasnih iskaza svjedoka MC-1, MC-3, MC-4, Ivana Begića, Nermina Plehandžića i Josipa Blaževića, Vijeće je utvrdilo da je optuženi Mato Čondrić, u inkriminisanom periodu, bio pripadnik vojne policije 101. bosanskobrodske brigade HVO, te da je u tom periodu sjedište vojne policije bilo u staroj zgradi SJB Bosanski Brod, a zatim i na stadionu FK „Polet“, na kojim lokacijama je boravio i optuženi kao pripadnik pomenute vojne formacije, a koje činjenice je potvrdio i optuženi u svom iskazu.

44. Međutim, imajući u vidu da nakon izvršene analize i ocjene prezentiranog dokaznog materijala, nije utvrđeno *van razumne sumnje* da je optuženi Mato Čondrić počinio krivično djelo, koje mu je optužnicom stavljeno na teret, ovo vijeće se neće detaljnije upuštati u obrazlaganje postojanja opštih elemenata predmetnog krivičnog djela, dok će se u nastavku osvrnuti na pojedinačne inkriminacije i iznijeti svoje nalaze u pogledu istih.

1. Tačka 1 optužnice

45. U tački 1 optužnice Tužilaštva, optuženom se stavlja na teret da je, krajem jula ili početkom augusta 1992. godine, oštećenu H.N. izveo iz prostorije u kojoj je bila zatvorena na stadionu FK „Polet“, doveo u kotlovnici stadiona i naredio da sa sebe skine svu odjeću, nakon čega su je dvojica neidentifikovanih pripadnika HVO, koje je optuženi ranije doveo u tu prostoriju, silovali, pri čemu joj je zabranio da se brani prijeteći joj da će je u suprotnom

²⁰ Dokazi Tužilaštva od T-17 do T-27 i dokazi odbrane O-1, O-4 do O-6, koji su opisani u aneksu 1 presude.

ubiti pištoljem kojeg je držao ruci, a nakon što su dvojica vojnika HVO završili sa silovanjem, optuženi je oštećenoj stavio cijev pištolja u vaginu.

46. U odnosu na okolnosti iz ove tačke optužnice, na glavnom pretresu kao svjedok optužbe je saslušana oštećena H.N., zatim svjedoci S. V., MC-1, MC-2, MC-3, Nermin Plehandžić i Šaban Šehagić, pročitani su iskazi svjedoka Stane Živković, Sofije Vidić i Koviljke Stanković, te su izvedeni materijalni dokazi²¹.

47. Na temelju provedenih dokaza, Vijeće je nedvojbeno utvrdilo da je oštećena H.N., u inkriminisano vrijeme, zajedno sa drugim ženama, bila zatvorena u svlačionici FK „Polet“, te da je za vrijeme boravka na toj lokaciji bila izložena fizičkom i seksualnom zlostavljanju od strane pripadnika HVO.

48. Međutim, analizom dokaza na okolnosti iz ove tačke optužnice, Vijeće nije moglo van razumne sumnje utvrditi da je optuženi Mato Čondrić počinio radnje koje su mu optužnicom stavljene na teret, odnosno nije moglo utvrditi da li je osoba koja je preduzela inkriminisane radnje prema oštećenoj H.N. bio upravo optuženi Mato Čondrić.

49. Do navedenog zaključka Vijeće je došlo tako što je detaljno analiziralo iskaz oštećene H.N. dat na glavnom pretresu, te isti dovelo u vezu sa ranije datim iskazima oštećene koji su uloženi u spis kao materijalni dokazi odbrane i optužbe, te dokazima T-1, O-7 do O-9, a zatim je navedeni iskaz oštećene sa glavnog pretresa, Vijeće cijenilo i u odnosu na iskaze drugih svjedoka koji su svjedočili na predmetne okolnosti, prvenstveno Slobodanke Vidić i MC-2, kao i u vezi sa drugim provedenim dokazima, naročito pročitanim iskazima Stane Živković, Koviljke Stojković i Sofije Vidić i predočenim fotografijama optuženog Mate Čondrića.

50. U tom smislu, Vijeće je u iskazima oštećene H.N. uočilo protivrječnosti u pogledu odlučnih činjenica, a koje se odnose na identitet osobe koja je inkriminisane radnje preduzela i načina na koji je oštećena saznala identitet počinioca, a usljed kojih protivrječnosti ovo vijeće nije moglo van razumne sumnje utvrditi da je optuženi Mato Čondrić osoba koja je počinila radnje iz tačke 1 optužnice. U vezi navedenog, Vijeće je imalo u vidu da je oštećena H.N. na glavnom pretresu izjavila da je, odmah po povratku u svlačionicu, nakon inkriminisanog događaja, kojeg je detaljno opisala na glavnom pretresu,

²¹ Zapisnici o saslušanju oštećene H.N., svjedokinja Stane Živković, Sofije Vidić, Koviljke Stojković i Marka Mitrića, odnosno dokazi Tužilaštva T-1, T-4 do T-6, T-8, T-10, T-11, T-16 i dokazi odbrane O-7 do O-10.

ostalim ženama ispričala šta joj se desilo. Također je navela da su te prilike u svlačionici bile prisutne žene i to: Stana Živković, Koviljka Stojković, Mara Stanić, Sofija Vidić i S. V., kao i to da joj je te prilike Stana Živković rekla da je osoba koja je došla po nju i sve to učinila Mato Čondrić, a da su joj isto rekly i Koviljka Stojković, Mara Stanić i Sofija Vidić, te da je te prilike bila prisutna i sve čula i svjedokinja S. V.. Oštećena je tom prilikom posebno izjavila da nikad prije, a ni poslije predmetnog događaja više nije vidjela osobu koja ju je konkretne prilike izvela i sve to učinila.

51. U iskazu H.N. datom u istrazi od 04. novembra 2014. godine, dokaz T-1, oštećena je izjavila da do predmetnog događaja nije poznavala Matu koji se, kako se sjeća, preziva Čundrić ili Čondrić, koji ju je silovao sa dvojicom pripadnika HVO, da ga nije viđala prije toga, te da je njegov identitet saznala od logorašica koje su bile zatvorene sa njom. Međutim, tom prilikom je, suprotno od iskaza datog na glavnom pretresu, navela da su konkretne prilike u svlačionici bile zatvorene Stana Živković, Nada Lazić, Sofija Vidić i S. V., kojim ženama je, odmah po povratku u svlačionicu, ispričala šta joj se desilo kada je konkretne prilike izvedena, odnosno da je silovana, nakon čega su joj navedene logorašice rekly da je to Mato, vojni policajac, da je iz Bosanskog Broda i da se znaju od ranije.

52. U kontekstu navoda oštećene sa glavnog pretresa, Vijeće je imalo u vidu i njen iskaz iz 1994. godine dat pred sudom u Derventi, koji je vremenski najbliži inkriminisanom događaju, kojeg je uložila odbrana kao dokaz O-9, kojom prilikom je oštećena izjavila da su svakog dana ili svake noći dolazili hrvatski vojnici među kojima je bio i jedan Mato i obavljao je protivprirodni blud nad zatvorenim ženama, te da je Mato jednog dana dežurao kada su ušla druga dva vojnika i da su je te prilike svi zajedno silovali. Pri tome, Vijeće je imalo u vidu da oštećena prilikom saslušanja 1994. godine nije precizirala o kojem Mati se radi, niti na koji način je saznala za ime te osobe koja je, kako to iz ovog iskaza proizlazi, više puta dolazila u svlačionicu i silovala zatvorene žene, a ne samo jednom kako to proizlazi iz iskaza svjedokinje datog na glavnom pretresu i iz dokaza T-1, kojim prilikama je isticala da nikad prije, a ni poslije konkretnog događaja nije vidjela osobu koja ju je kritične prilike izvela i učestvovala u silovanju.

53. Analizirajući iskaz svjedokinje H.N. dat na glavnom pretresu, Vijeće je isti dovelo u vezu i sa iskazom svjedokinje od 28. decembra 2004. godine datog u CJB Banja Luka, dokaz O-8, kojom prilikom oštećena H.N. nije spominjala predmetni događaj niti je spominjala Matu Čondrića, iako je govorila o drugim događajima i zlostavljanjima kojima

je bila izložena dok je bila zatvorena u svlačionici stadiona FK „Polet“. Konačno, Vijeće je imalo u vidu i dokaz odbrane O-7, tj. iskaz oštećene H.N. dat u Tužilaštvu BiH 29. oktobra 2014. godine, kojom prilikom je oštećena izjavila da je tačno ono što je u odnosu na predmetni događaj izjavila pred sudom u Derventi, te je dodala da „...*misli(m) da se prezivao Čondrić...*“, ne navodeći na koji način je to saznala i opisujući ga kao osobu srednje visine, smeđe kratko ošišane kose, rumenijeg lica, starosti oko 30 godina. Svjedokinja je tom prilikom izjavila da ga poslije toga više nije viđala i da zna da je bio u vojnoj policiji.

54. Dalje, pretresno vijeće je iskaze oštećene dovelo u vezu sa iskazima svjedokinja S. V. i MC-2, kao i pročitanim iskazima svjedokinja Stane Živković, Koviljke Stojković i Sofije Vidić, te je utvrdilo da iskazi navedenih svjedokinja ne potkrepljuju nijedan iskaz oštećene H.N. na okolnost identiteta počinioca inkriminiranih radnji kao i načina na koji je oštećena saznala njegov identitet. Isto tako, Vijeće je utvrdilo da pomenute svjedokinje, iako govore o brojnim drugim situacijama kada su one lično, kao i oštećena H.N. bile izložene fizičkom i seksualnom zlostavljanju, ne govore o predmetnom događaju o kojem bi, da su sa istim bile upoznate, sasvim sigurno navele u svojim iskazima i ukazale na osobu koja je to učinila.

55. Tako svjedokinja S. V. koja je saslušana na ročištu glavnog pretresa održanom 04. marta 2015. godine je izjavila da je muslimanka iz Kobaša, za koju se kasnije sjetila da se zove H., više puta izvođenja iz svlačionice i da je samo jednom rekla da je silovana, ali da nije govorila ko je to učinio. Ova svjedokinja je iznoseći svoja zapažanja također navela da dok je ona bila zatvorena u svlačionici²² oštećenu H.N. niko nije izvodio iz svlačionice kroz vrata, ističući pri tome da su je prebacivali preko zida koji je dijelio mušku i žensku prostoriju. Osim toga, svjedokinja je istakla da su u svlačionici stadiona bile zatvorene i druge žene koje su izvođene, te da, nakon što su se vraćale u svlačionicu, nije bilo puno priče, kao i da za vrijeme boravka u logoru i nakon toga nije čula da je neko od ostalih zatvorenih žena govorio o imenima i prezimenima onih koji su ih izvodili i silovali. Svjedokinja je također izjavila da ni prije, ni poslije rata nije čula za ime Mato Čondrić, niti

²² Iz iskaza svjedokinje sijedi da je u svlačionicu stadiona FK „Polet“ zatvorena zajedno sa Sofijom Vidić 22. ili 23. juna, te da je izašla između 15. i 20 jula 1992. godine, dok je Sofija Vidić u svlačionici bila do 20. jula 1992. godine.

je, nakon što su joj predočene fotografije optuženog²³, istog mogla prepoznati kao osobu koju je viđala na stadionu tokom juna i jula mjeseca 1992. godine.

56. Suprotno navodima oštećene, svjedokinja MC-2 je izjavila da nije čula da je H.N. pričala drugim ženama o tome šta joj se desilo, ističući da su jedino dvije Vidičke priznale da su silovane, te da nije čula da je bilo koja od zatvorenih žena spominjala bilo kakvo ime koje bi ukazivalo na osobe koje su vršile silovanja.

57. Vijeće je detaljno analiziralo i pročitane iskaze Stane Živković, Sofije Vidić i Koviljke Stojković iz kojih nedvojbeno proizlazi da je oštećena H.N. za vrijeme zatočeništva u svlačionici stadiona FK „Polet“ bila izložena maltretiranju i zlostavljanju. Međutim, iskazi navedenih svjedokinja ne potkrepljuju navode oštećene H.N. u pogledu identiteta osobe koja ju je kritične prilike izvela iz svlačionice i silovala i načina saznanja za identitet te osobe, tj. nijedna od navedenih svjedokinja nije izjavila da je Mato Čondrić osoba koja je oštećenu H.N. izvela iz prostorije konkretne prilike i da su oštećenoj saopštile identitet te osobe, nakon što se ista vratila u svlačionicu i ispričala im šta se desilo kada je izvedena. Vijeće je posebno imalo u vidu da nijedna od navedenih svjedokinja u svojim iskazima, ne samo da nisu izjavile da im je oštećena pričala šta joj se desilo nakon što je izvedena iz svlačionice, već uopšte nisu govorile o kritičnom događaju, što je kontradiktorno navodima oštećene datim na glavnom pretresu i u istrazi (dokaz T-1).

58. Osim toga, Vijeće je imalo u vidu i to da se svjedokinje S. V. i Sofija Vidić čiji iskaz je pročitao, u vrijeme izvršenja predmetnih radnji, nisu više nalazile u svlačionici stadiona sa drugim ženama, što je također suprotno navodima oštećene H.N. datim pred Sudom, na glavnom pretresu i u istrazi (dokaz T-1).

59. Vijeće je cijeno i dokaze optužbe T-1 i T-1a²⁴ iz kojih proizlazi da je oštećena, prilikom saslušanja u istrazi, opisala osobu koja ju je kritične prilike izvela iz svlačionice i na osnovu predočenih fotografija identifikovala kao Matu Čondrića, kao i dokaze odbrane O-1 i O-2, odnosno fotografije optuženog Mate Čondrića iz 1992. i 1994. godine.

60. S tim u vezi, Sud je prije svega razmotrio prigovor branioca optuženog da prepoznavanje nije izvršeno u skladu sa odredbama člana 85. ZKP BiH. Međutim, nakon što je izvršio uvid u zapisnik o saslušanju oštećene H.N. od 04. novembra 2014. godine

²³ Fotografije Mate Čondrića iz 1992. i 1994. godine, dokazi O-1 i O-2.

²⁴ Fotoalbum, broj T20 0 KTRZ 0009697 14 od 03.11.2014. godine.

(dokaz T-1) i fotoalbum od istog datuma (dokaz T-1a), vijeće je utvrdilo da je u konkretnom slučaju postupljeno u skladu sa odredbama člana 85. stav 3. i 4. ZKP BiH, budući da je oštećena H.N. prvo opisala kako je izgledala osoba Mato, „...*prezimana Čundrić ili Čondrić...*“²⁵, te izjavila da bi ga mogla prepoznati kada bi vidjela fotografiju. Prema tome, Vijeće nalazi neosnovanim prigovor branioca da je prepoznavanje izvršeno suprotno navedenim odredbama ZKP BiH.

61. Cijeneći dokaze T-1, T-1a, O-1 i O-2 pojedinačno, te dovodeći ih u vezu sa drugim provedenim dokazima na okolnosti iz ove tačke optužnice, Vijeće nije moglo van razumne sumnje utvrditi da je optuženi Mato Čondrić osoba koja je počinila opisane radnje. Navedeno prvenstveno iz razloga što Pretresno vijeće nije ocijenilo vjerodostojnim prepoznavanje i identifikovanje Mate Čondrića od strane oštećene.

62. U tom smislu, Vijeće je imalo u vidu iskaz oštećene dat na glavnom pretresu da predmetnu osobu nikad prije, a ni poslije kritičnog događaja nije vidjela, što je izjavila i u iskazu od 04. novembra 2014. godine (dokaz T-1), kao i da kritične prilike, imajući u vidu opisani slijed događaja, odnosno položaj oštećene u kojem se nalazila, činjenicu da je istovremeno siluju dvije osobe, bol i traumu kojoj je tom prilikom izložena, kao i kratak period u kojem se sve dešava, prema ocijeni ovog vijeća nije mogla dobro vidjeti i detaljno memorisati lice osobe koja pored nje stoji. S tim u vezi, Vijeće je posebno cijeniло i činjenicu da oštećena nije mogla detaljnije opisati kako su izgledale druge dvije osobe koje su je tom prilikom silovale i koje je vidjela prilikom dolaska u kotlovnici stadiona, navodeći samo da su bili mlađi i da je jedan od njih bio malo dužeg lica i smeđe kose, dok istovremeno detaljno opisuje optuženog Matu Čondrića kojeg je, kako je to izjavila pred Sudom, vidjela u trenutku kada otvara vrata i zove njeno ime, te prilikom samog čina silovanja. Osim toga, Vijeće je uzelo u obzir i to da su navodi oštećene sa glavnog pretresa i iz iskaza od 04. novembra 2014. godine, tj. dokaza T-1, u navedenom pravcu suprotni iskazu oštećene iz 1994. godine kada je izjavila da je inkriminisane radnje, zajedno sa drugom dva pripadnika HVO, počinio izvjesni Mato koji je dolazio svakog dana ili svake noći, ne precizirajući o kojem Mati se radi. Dakle iz iskaza oštećene iz 1994. godine proizlazi da se radi o osobi koju je više puta viđala, a ne samo jednom kako je izjavila pred Sudom i u istrazi (dokaz T-1). Pri tome, Vijeće je imalo u vidu i to da je navode iz zapisnika iz 1994. godine oštećena ponovila i u zapisniku o saslušanju pred Tužilaštvom od 29.

²⁵ Zapisnik o saslušanju oštećene H.N. od 04. novembra 2014. godine, dokaz T-1.

oktobra 2014. godine, nekoliko dana prije nego što je prilikom ponovnog saslušanja u Tužilaštvu izjavila da nikad prije, ni poslije kritičnog događaja nije vidjela osobu koja je preduzela te radnje.

63. Vijeće je imalo u vidu i to da oštećena osobu koja ju je izvela iz svlačionice prvi put opisuje u izjavama iz 2014. godine prilikom ispitivanja od strane Tužilaštva (dokazi T-1 i O-7), nakon čega je oštećena između šest predloženih fotografija identifikovala Matu Čondrića kao počinioca opisanih radnji (dokaz T-1a), kao i da prezime Čondrić oštećena prvi put spominje u iskazu datom Tužilaštvu od 29. oktobra 2014. godine (dokaz O-7), kada je izjavila „...*mislim da se prezivao Čondrić...*“, pri tome ne navodeći na koji način je saznala za to prezime i kojom prilikom je izjavila da su tačni navodi iz iskaza datog 1994. godine.

64. Uzimajući u obzir sve navedeno, Vijeće ne nalazi uvjerljivim prepoznavanje i identifikaciju optuženog Matu Čondrića od strane oštećene H.N. Navedeno i iz razloga što nije poznato iz kojeg je perioda fotografija koja je oštećenoj predložena prilikom identifikacije (dokaz T-1a), te iz razloga što na predloženoj fotografiji Mato Čondrić nema bradu, što je saglasno opisu koji je oštećena dala na glavnom pretresu i u istrazi, ali protivrječno iskazima drugih saslušanih svjedoka, kako optužbe, tako i odbrane²⁶, koji su saglasno izjavili da je Mato Čondrić u inkriminisanom periodu nosio bradu, da je to njegov zaštitni znak po kojem je uvijek bio prepoznatljiv, u prilog kojih tvrdnji idu i fotografije uložene od strane odbrane, datirane iz 1992. i 1994. godine, što, posmatrano zajedno sa drugim utvrđenim činjenicama i okolnostima, dovodi u sumnju vjerodostojnost pomenutog opisa i prepoznavanja.

65. Imajući u vidu sve navedeno, odnosno protivrječnosti u iskazima oštećene H.N. koje se odnose na identitet i način saznanja identiteta počinioca predmetnih radnji, zatim da navodi oštećene H.N. ne samo da nisu potkrijepljeni iskazima drugih svjedoka, naročito onih koje je oštećena navodila kao izvor saznanja identiteta osobe koja je preduzela inkriminisanu radnju iz tačka 1 optužnice, kao i da prepoznavanje i identifikovanje optuženog Mate Čondrića od strane oštećene H.N. nije našlo vjerodostojnim, ovo vijeće nije moglo *van razumne sumnje* utvrditi da je optuženi Mato Čondrić osoba koja je preduzela radnje detaljno opisane u tački 1 optužnice, zbog čega je isti u tom dijelu oslobođen optužbe.

2. Tačke 2 i 3 optužnice

66. Tačkom 2 optužnice, optuženom Mati Čondriću se na teret stavlja da je 02. juna 1992. godine, u prostorijama stare zgrade SJB Bosanski Brod, gdje je doveden oštećeni Marko Mitrić, zajedno sa drugim pripadnicima HVO učestvovao u psihičkom i fizičkom zlostavljanju istog, dok mu se tačkom 3 optužnice na teret stavlja da je, krajem juna ili početkom jula 1992. godine, u dvorištu zatvora smještenog u skladištu robne kuće „Beograd“ u naselju Tulek, zajedno sa jednim neidentifikovanim pripadnikom HVO, učestvovao u psihičkom i fizičkom zlostavljanju Marka Mitrića, tako što ga je udario nogama, rukama, šamarao ga po licu i udario lopatom po leđima, dok oštećeni, od zadobijenih udaraca, nije pao na pod.

67. Na okolnosti iz tačke 2 optužnice svjedočili su svjedoci MC-3, MC-4, Nermin Plehandžić i Josip Blažević, dok je na okolnosti iz tačke 3 optužnice svjedočio svjedok MC-3. Na okolnosti iz tačke 3 optužnice, Vijeće je cijeniло i dokaz T-11, odnosno iskaz Koviljke Stojković od 12. juna 2009. godine. U odnosu na obje tačke optužnice pročitani su i u spis uloženi iskazi oštećenog Marka Mitrića (dokazi T-13 do T-16), obzirom da je na osnovu nalaza i mišljenja vještaka Vjekoslava Kovačevića, kojeg je Sud prihvatio kao pouzdanog i relevantnog, utvrđeno da isti nije procesno sposoban da svjedoči pred pretresnim vijećem u ovom postupku, te je uloženi i iskaz oštećenog dat CJB Doboj od 28. marta 2006. godine kao materijalni dokaz odbrane O-11.

68. Svjedok MC-3 je, u pogledu tačke 2 optužnice, izjavio da je sa Markom Mitrićem bio zatvoren u staroj policijskoj stanici, da su svakodnevno bili zajedno, te da je on lično dobio naredbu od Lukice Jozića da udara Marka Mitrića, ističući da je to morao činiti svaki put kada se pojavi neko od vojne policije. Svjedok je također izjavio da su Marka Mitrića fizički maltretirali i stražari kada neko na liniji bude ranjen ili pogine, međutim nikada nije lično vidio da je Mato Čondrić fizički zlostavljao Marka Mitrića. Navedeni svjedok je naveo i to da dok je sa Markom Mitrićem boravio u logoru, nikada od njega nije čuo za ime Mato Čondrić, kao i da mu je kasnije, prilikom jednog susreta, Marko Mitrić rekao da ga je udario Mate, ali da nije naveo prezime, niti je pojasnio kada i gdje ga je maltretirao taj Mate. Izjašnjavajući se na okolnosti iz tačke 3 optužnice, ovaj svjedok je izjavio da misli da je Marko Mitrić išao na rad u skladište robne kuće „Beograd“ koje se nalazilo u Tuleku, te

²⁶ Svjedoci Ivan Begić, Nermin Plehandžić, Josip Blažević, MC-1 i MC-4.

da je čuo da je Marko Mitrić ostao na stadionu „Polet“, nakon što je on razmijenjen 04. jula, kao i da je kasnije otišao u logor u Tuleku gdje je dijelio hranu.

69. Svjedok MC-4 je u pogledu predmetnih okolnosti izjavio da poslije rata Marko Mitrić nikada nije spominjao Matu Čondrića kao eventualnog izvršioca predmetnih inkriminacija, kao i da, dok su bili skupa u zgradi stare milicije, nikada nije primijetio bilo kakve ozljede na licu Marka Mitrića. Svjedok Nermin Plehandžić je na navedene okolnosti izjavio da kada je jedne prilike silazio u podrum gdje su držani zatvorenici, kako bi obišao svog komšiju, vidio da su sa njim bile još 3-4 osobe, te da je te prilike vidio da je jedino njegov komšija bio izudaran. Navedeni svjedok je izjavio da nikada nije čuo za ime Marko Mitrić. Svjedok Josip Blažević je izjavio da poznaje Marka Mitrića i svjedoka MC-3. Međutim, iznoseći svoja saznanja u pogledu lica koja su bila privedena u prostorije zgrade stare milicije i stadiona „Polet“, nije spominjao oštećenog, navodeći da mu nije poznato da li je Marko Mitrić bio zarobljen tokom 1992. godine.

70. Na okolnosti iz tačke 3 optužnice Vijeće je cijeno i iskaz Koviljke Stojković od 12. juna 2009. godine, tj. dokaz T-11, iz kojeg slijedi da su 20. augusta 1992. godine svi zatvorenici premješteni u logor u Tuleku, gdje je Marko Mitrić bio kuhar, te da je isti bio maltretiran, da je paljen cigarama i da je sav bio u ranama.

71. Na temelju dokaza provedenih na okolnosti iz tački 2 i 3 optužnice, ovo vijeće nalazi utvrđenim da je oštećeni Marko Mitrić bio zatvoren u staroj zgradi milicije Bosanski Brod i u skladištu robne kuće „Beograd“ u naselju Tulek, te da je bio izložen fizičkom i psihičkom zlostavljanju.

72. Međutim, nakon analize i ocjene provedenih dokaza Vijeće nije moglo, van razumne sumnje, izvesti zaključak da je upravo optuženi Mato Čondrić osoba koja se može dovesti u vezu sa protupravnim postupanjem prema oštećenom, odnosno da je preduzimao konkretne radnje koje mu se optužnicom stavljaju na teret.

73. Naime, odgovornost optuženog za navedene radnje proizlazi isključivo iz pročitanih iskaza oštećenog Marka Mitrića, kao jedinog svjedoka koji optuženog povezuje sa protupravnim postupanjem prema njemu lično. U tom smislu, Vijeće je prilikom ocjene njegovog iskaza pošlo od činjenice da, ako se odluka Suda temelji na iskazu samo jednoga svjedoka, onda taj iskaz mora biti takav da ne ostavlja ni najmanju sumnju u njegovu tačnost i istinitost. U skladu s tim, Vijeće se bavilo detaljnom i svestranom analizom iskaza ovog svjedoka, dovodeći ga u vezu i sa ostalim provedenim

dokazima. Međutim, obzirom da oštećeni nije bio sposoban da svjedoči neposredno pred Sudom, Vijeće, samo na osnovu pročitanih iskaza oštećenog, nije moglo utvrditi van razumne sumnje da je optuženi izvršio radnje koje mu se stavljaju na teret tačkama 2 i 3 optužnice, posebno kada se uzme u obzir i činjenica da navode iz pročitanih iskaza nisu potkrijepili drugi saslušani svjedoci i uloženi materijalni dokazi T-11 i O-11, kao i da oštećeni Marko Mitrić nije mogao biti unakrsno ispitan na glavnom pretresu od strane odbrane, zbog njegove procesne nesposobnosti koja je posljedica narušenog zdravstvenog stanja.

74. Pri tome, Vijeće je imalo u vidu i praksu Apelacionog odjeljenja Suda BiH u predmetu *Marko Radić i dr.*, u kojem predmetu je jasno navedeno da se na iskazima svjedoka čiji su iskazi samo pročitani na glavnom pretresu, ne može zasnivati presuda u odlučujućem dijelu, a što leži u osnovi koncepta pravičnog suđenja, budući da svako ko je optužen za krivično djelo ima najmanje pravo da, između ostalog, ispituje svjedoka druge strane (član 6. stav 3. tačka d) EKLJP i član 14. stav 3. tačka e) Međunarodnog pakta o građanskim i političkim pravima).²⁷

75. Vijeće je uzelo u obzir da je i Ustavni sud Bosne i Hercegovine postupio na sličan način, te u predmetu *Milenko Tomić*, broj AP-2238/05 od 17. novembra 2006. godine, donio zaključak „*da je došlo do povrede prava na pravično suđenje iz člana 11/3.e) Ustava Bosne i Hercegovine i člana 6. stav 3. tačka d) Evropske konvencije zbog toga što se osporene presude, kojim se apelant osuđuje na kaznu zatvora od sedam mjeseci zbog izvršenog krivičnog djela trgovine ljudima radi vršenja prostitucije, zasnivaju iskjučivo na iskazu oštećene N.M. kcju apelant nije mogao ispitivati ni u jednoj fazi postupka.*“.

76. Bez obzira na navedeni nedostatak ovih dokaza, Sud je, imajući u vidu obavezu da se stara o svestranom pretresanju predmeta, cijenio pročitane iskaze oštećenog Marka Mitrića i doveo u vezu sa drugim provedenim dokazima, te je našao da navodi oštećenog nisu potvrđeni niti jednim drugim dokazom provedenim na okolnosti iz tačkaka 2 i 3 optužnice.

77. U tom smislu i u kontekstu događaja opisanih u tački 2 optužnice, Vijeće je cijenilo pročitani iskaz Marka Mitrića od 15. novembra 1994. godine, dokaz T-13, dat pred Osnovnim sudom u Derventi, koji je vremenski najbliži predmetnim događajima, te utvrdilo

²⁷ Rješenje Suda BiH, broj X-KRŽ-05/139 (I) od 15. marta 2010. godine.

da je oštećeni tom prilikom izjavio da je, nakon što je uhapšen 02. juna 1992. godine i istog dana prebačen u zgradu stare milicije u Brodu, Luka Jozić, zvani Lukica, pozvao Damira Ćumu, Dragu Lepana i njegovog brata Petra, zatim Matu Čondrića, Zdenka Miljka, koje je sve poznavao obzirom da su svi iz Broda, sa kojima je bio i neki Kovačević iz Novog Sela čije ime ne zna, a zatim je Lukica navedenim licima izdao zapovijed da ga udaraju, tako što im je pojedinačno rekao kako će i sa čime da ga udaraju. Navedene osobe su odmah počele da izvršavaju naređenje, te su počeli da ga udaraju palicama i pesnicama, sve dok nije pao, a kada je pao nastavili su ga udarati nogama dok se nije onesvijestio. Svjedok je tom prilikom izjavio da se precizno sjeća šta je Luka Jozić zapovijedio Zdenku Miljku, Dragi Lepanu i Petru Lepanu na koji način da ga udaraju, dok se nije mogao sjetiti kakve su zadatke dobili ostali.

78. Navode iz pomenutog iskaza oštećeni je potvrdio u iskazu datom Tužilaštvu BiH od 19. novembra 2014. godine, dokaz T-15, dok je u iskazu od 02. decembra 2014. godine, dokaz T-16, u odnosu na iskaz iz 1994. godine dodao da se sjeća da mu je konkretne prilike prišao Mato Čondrić i počeo ga tući šakama i nogama, izjavljujući da drugi ništa bolji nisu bili. Oštećeni je također, u iskazu od 02. decembra 2014. godine, u odnosu na radnje iz tačke 3 optužnice, izjavio da kada je prebačen u Tulek fizička maltretiranja nisu prestajala od strane vojnih policajaca HVO i da se sjeća da je jednog dana došao vojni policajac Mato Čondrić sa još jednim vojnim policajcem, te da ga je Mato počeo udarati nogama, rukama, šamarao ga je po licu i koristio je i lopatu prilikom udaranja, udarajući ga najviše lopatom u predjelu leđa, nakon čega je oštećeni pao.

79. U pogledu inkriminacija iz tačke 2 i 3 optužnice Vijeće je cijenilo i iskaz oštećenog od 28. marta 2006. godine koji je uložен kao dokaz odbrane O-11 i u kojem oštećeni govori o brojnim zlostavljanjima kojima je bio izložen tokom zarobljenštva u različitim zatočeničkim objektima, ističući i radnje opisane u tačkama 2 i 3 optužnice, ali kojom prilikom ne navodi da je opisane radnje preduzimao i optuženi Mate Čondrić.

80. Nakon što je analiziralo navedene iskaze oštećenog Marka Mitrića, Vijeće je utvrdilo da, u pogledu optužbi iz tački 2 i 3 optužnice, oštećeni detaljnije govori o učešću optuženog Mate Čondrića u inkriminiranim radnjama tek u izjavi datoj Tužilaštvu BiH 02. decembra 2014. godine, koja je vremenski najudaljenija izjava oštećenog, iako je na iste okolnosti ranije ispitivan u nekoliko navrata, pri čemu je u izjavi datoj pred Osnovnim sudom u Derventi 15. novembra 1994. godine izjavio da se ne sjeća koju zapovijed je konkretne prilike dobio Mato Čondrić, navodeći precizno na koji način su ga tukli

drugi prisutni pripadnici HVO. Obzirom da oštećeni nije mogao svjedočiti pred Sudom, navedene nedosljednosti nisu mogle biti razjašnjenje.

81. Ispitujući navedene iskaze, Vijeće je cijenilo i zdravstveno stanje oštećenog koji je u iskazu datom Tužilaštvu BiH 08. oktobra 2010. godine, u istrazi protiv tada osumnjičene Indire Kamberić, dokaz T-14, izjavio da je više puta saslušan i davao izjave o događajima i svemu što je proživio tokom zarobljeničtva u logoru Polet, zbog kojih događaja je i duševno obolio od sa karakternim ličnosti, te da se zbog zdravstvenih problema osjeća i da nije sposoban da svjedoči. S tim u vezi, u ovom postupku saslušan je i vještak Vjekoslav Kovačević koji je sačinio nalaz i mišljenje o stanju duševnog zdravlja oštećenog Marka Mitrića, a iz kojeg proizlazi da je oštećenom dijagnosticirana bolest), za koju je vještak iznio mišljenje da datira od vremena traumatičnog doživljaja koji mu se desio, a to je period zarobljeničtva iz 1992. godine. Nakon toga on je razvio uz trajne promjene ličnosti, te da pored toga boluje i od Radi se o ličnosti gdje su oštećene intelektualne i emocionalne sfere ličnosti, a prisutna je i takozvana , a sve u sklopu Prema nalazu i mišljenju vještaka ovakvo stanje predstavlja bolest sa pogoršanjima i ono je toka, te se ne očekuje poboljšanje u daljem toku života. Vještak je također prilikom saslušanja naveo da je oštećeni sposoban da reprodukuje događaje iz prošlosti, ali se nije mogao decidno izjasniti da li su ovakve osobe, obzirom na prirodu bolesti, sklone izmišljanju određenih događaja i dešavanja.

82. Posebno, u sklopu navedenog, treba imati u vidu činjenicu da je oštećeni Marko Mitrić, nakon što je saslušan 08. oktobra 2010. godine (dokaz T-14, izjava data u predmetu protiv Indire Kamberić), kada je izjavio da nije sposoban da svjedoči, u pogledu njegove sposobnosti da svjedoči, vještačen je od strane istog vještaka i u postupku koji se pred ovim sudom vodio protiv Indire Kamberić, kojom prilikom je vještak također utvrdio da je oštećeni procesno nesposoban, odnosno da nije sposoban da svjedoči pred Sudom u navedenom predmetu. U tom pogledu, sačinjen je nalaz i mišljenje vještaka od 17. marta 2011. godine, koji je uložen u sklopu dokaza optužbe T-12 i u kojem je konstatovana ista dijagnoza kao i u nalazu i mišljenju vještaka Vjekoslava Kovačevića od 28. aprila 2015. godine sačinjenom nakon vještačenje u ovom postupku. Sud je navedeno imao u vidu posebno prilikom razmatranja i ocjene iskaza oštećenog od 02. decembra 2014. godine, dokaz T-16, koji je vremenski najdalji od inkriminiranih događaja i u kojem je oštećeni prvi put detaljnije opisao radnje koje je, kritične prilike, optuženi Mato Čondrić preduzeo prema

njemu u zgradi stare milicije u Bosanskom Brodu, te u kojem je prvi put opisao radnje koje je prema njemu preduzeo optuženi Mato Čondrić za vrijeme zatočeništva u logoru u Tuleku. Dakle, u pogledu navedenog, Vijeće je posebno cijenilo činjenicu da je oštećeni prije nego što je dao izjavu od 02. decembra 2014. godine (dokaz T-16) proglašen procesno nesposobnim od strane vještaka Vjekoslava Kovačevića, u postupku koji se vodio protiv Indire Kamerić (dokaz T-12), kao i da je prije toga, prilikom davanja izjave u Tužilaštvu BiH 08. oktobra 2010. godine (dokaz T-14), na zapisnik izjavio da je duševno obolio od PTSP sa karakternim promjenama ličnosti, te da se zbog zdravstvenih problema osjeća psihički loše i da nije sposoban da svjedoči. Pri tome, Sud je uzeo u obzir i činjenicu da se vještak Vjekoslav Kovačević, prilikom saslušanja na glavnom pretresu, nije mogao izričito isključiti mogućnost da su ovakve osobe, obzirom na prirodu bolesti, sklone izmišljanju određenih događaja i dešavanja.

83. Obzirom na utvrđene nedosljednosti u pročitanim iskazima oštećenog Marka Mitrića, nemogućnost da se u pogledu istih svjedok ispita pred Sudom, njegovo teško zdravstveno stanje usljed kojeg je onemogućeno njegovo svjedočenje u ovom postupku i samim tim onemogućeno unakrsno ispitivanje od strane odbrane na glavnom pretresu, te imajući u vidu iskaze saslušanih svjedoka i prezentovane materijalne dokaze na predmetne okolnosti i u odsustvu drugih dokaza koji bi potkrijepili navode iz pročitanih iskaza, odnosno koji bi potkrijepili navode iz tački 2 i 3 činjeničnog opisa optužnice u pogledu predmetnih inkriminacija, Vijeće nije moglo utvrditi van razumne sumnje da je optuženi počinio radnje koje mu se tačkama 2 i 3 optužnice stavljaju na teret, zbog čega je primjenom načela *in dubio pro reo* oslobođen predmetnih optužbi.

84. Imajući u vidu sve navedeno, Vijeće je zaključilo da u pogledu predmetnih inkriminacija, izvedeni dokazi od strane optužbe po svom sadržaju i kvalitetu nemaju potrebnu snagu uvjerljivosti da bi Vijeće moglo *van razumne sumnje* zaključiti da je optuženi počinio krivično djelo koje mu se optužnicom stavlja na teret iz kojeg razloga je donijelo oslobađajuću presudu, u skladu sa članom 284. tačka c) ZKP BiH.

IV. ODLUKA O TROŠKOVIMA I IMOVINSKOPRAVNIM ZAHTJEVIMA

85. Cijeneći činjenicu da je optuženi Mato Čondrić oslobođen od optužbi da je počinio krivično djelo koje mu se stavlja na teret, to je Sud, na osnovu člana 189. stav 1. ZKP

BiH, optuženog oslobodio od obaveze nadoknade troškova krivičnog postupka.

86. Na osnovu člana 198. stav 3. ZKP BiH, oštećeni se sa imovinskopравnim zahtjevom upućuju na parnični postupak.

**ZAPISNIČAR
PRAVNI SAVJETNIK - ASISTENT**

Muhamed Čučak

**PREDSJEDNIK VIJEĆA
SUDIJA**

Šaban Maksumić

POUKA O PRAVNOM LIJEKU: Protiv ove presude dozvoljena je žalba vijeću Apelacionog odjeljenja Suda, u roku od 15 dana od prijema pismenog otpravka presude.

V. ANEKS 1 – ULOŽENI MATERIJALNI DOKAZI TUŽILAŠTVA I ODBRANE

A. MATERIJALNI DOKAZI TUŽILAŠTVA BIH

87. Na glavnom pretresu su izvedeni sljedeći materijalni dokazi Tužilaštva BiH:

T-1	Zapisnik o saslušanju svjedoka N.H. broj: T20 0 KTRZ 0009697 14 od 04.11.2014. godine
T-1a	Fotoalbum broj: T20 0 KTRZ 0009697 14 od 03.11.2014. godine.
T-2	Zapisnik o saslušanju svjedoka Nermina Plehandžića broj: 09-02-230-572/14 od 20.10.2014. godine
T-3	Izvod iz matične knjige umrlih, na ime Živković Stana.
T-4	Zapisnik o saslušanju svjedoka Živković Stane, MUP RS, CJB Doboj, PS Srpski Brod broj: 11-9/02 od 05.11.2003. godine.
T-5	Zapisnik o saslušanju svjedoka Živković Stane, MUP RS, CJB Doboj, PS Brod, broj: 11-9/02-230.5-13/06 od 17.07.2006. godine.
T-6	Zapisnik o saslušanju svjedoka Živković Stane, Tužilaštvo BiH, broj: T20 0 KTRZ 000007607 od 07.10.2010. godine.
T-7	Izvod iz matične knjige umrlih, na ime Sofija Vidić.
T-8	Zapisnik o saslušanju svjedoka Vidić Sofije, Osnovni sud u Derventi, broj: Kri-84/94 12.11.1994. godine.
T-9	Izvod iz matične knjige umrlih na ime Stojković Koviljka.
T-10	Zapisnik o saslušanju svjedoka Stojković Koviljke, Ministarstvo sigurnosti, Državna agencija za istrage i zaštitu, broj: 17-12/3-04-2-115-81/07 od 06.12.2007. godine.
T-11	Zapisnik o saslušanju svjedoka Stojković Koviljke, MUP RS, CJB Doboj, broj: 09-02/1-230-392/09 od 12.06.2009. godine.
T-12	Nalaz i mišljenje o stanju duševnog zdravlja za oštećenog-svjedoka Mitrić Marka, sina Branka, rođ. 07.05.1955. iz Klakara, Bosanski Brod, a po pitanju ocjene duševnog zdravlja, vještak: prim. dr. Vjekoslav Kovačević, Doboj, od 28.04.2015. godine i Nalaz i mišljenje o stanju duševnog zdravlja za oštećenog-svjedoka Mitrić Marka, sina Branka, rođ. 07.05.1955. iz Klakara, Bosanski Brod, a po pitanju ocjene duševnog zdravlja, vještak: prim. dr. Vjekoslav Kovačević, Doboj, od 18.03.2011. godine.
T-13	Zapisnik o saslušanju svjedoka Mitrić Marko, sastavljen dana 15.11.1994. godine, pred istražnim sudijom Osnovnog suda u Derventi, sudija Branko Perić
T-14	Zapisnik o saslušanju svjedoka Mitrić Marko, sastavljen dana 08.10.2010. godine u Tužilaštvu BiH, broj T20 0 KTRZ 0000076 07, u krivičnom predmetu broj T20 0 KTRZ 0000076 07, protiv osumnjičene Kamerić Indire zbog krivičnog djela Ratni zločin protiv civilnog stanovništva iz člana 173. Stav 1. KZ-a BiH
T-15	Zapisnik o saslušanju svjedoka Mitrić Marko, sastavljen u Tužilaštvu Bosne i Hercegovine, dana 19.11.2014. godine, broj T20 0 KTRZ 0009697 14
T-16	Zapisnik o saslušanju svjedoka Mitrić Marko, sastavljen u Tužilaštvu Bosne i Hercegovine, dana 02.12.2014. godine, broj T20 0 KTRZ 0009697 14
T-17	Službeni list Republike Bosne i Hercegovine, četvrtak 9. aprila 1992. godine, Sarajevo, broj 1, Odluka o proglašenju neposredne ratne opasnosti
T-18	Službeni list Republike Bosne i Hercegovine, broj 7, strana 234, Odluka o proglašenju ratnog stanja

T-19	Službeni list Republike Bosne i Hercegovine, broj 1, četvrtak 9. aprila 1992. Godine, Sarajevo, Odluka o proglašenju neposredne ratne opasnosti
T-20	Odluka o uspostavi Hrvatske zajednice Herceg-Bosna, Narodni list Herceg-Bosna, rujan 1992. godina
T-21	Odluka o izmjenama i dopunama odluke o ispostavi Hrvatske zajednice Herceg-Bosna, predsjednik Mate B.
T-22	Odluka o formiranju teritorijalne odbrane Srpske Republike Bosne i Hercegovine, kao oružane snage SBiH, Ministarstvo narodne odbrane Sarajevo, broj: 1/92, datum 16. april 1992. godine
T-23	Odluka kojom se proglašava neposredna ratna opasnost, Predsjedništvo Srpske Republike Bosne i Hercegovine, broj 03-11/92, sastavljena u Palama 15.04.1992. godine, predsjednik Skupštine Srpskog naroda BiH, u potpisu Momčilo Krajišnik
T-24	Službeni glasnik srpskog naroda u Bosni i Hercegovini, broj 6, utorak 12-17. Maja 1992. godine, Banja Luka, Odluka o proglašenju amandmana I-IV na ustav Srpske Republike Bosne i Hercegovine
T-25	Naredba o formiranju komandi i jedinica Vojske Srpske Republike BiH – str.pov. br. 30/18-17, Komandant gš vojske Srpske Republike Bosne i Hercegovine, od 16.06.1992. godine
T-26	Odluka o formiranju, organizaciji, formaciji i rukovođenju i komandovanju vojskom Srpske Republike Bosne i Hercegovine, broj: 01-58/92, sastavljena dana 15.06.1992. godine, Sarajevo, Predsjedništvo Srpske Republike Bosne i Hercegovine
T-27	Službeni list Republike Bosne i Hercegovine, broj 50, četvrtak, 28. Decembra 1995. Godine, Sarajevo, Zakon o izmjenama zakona o određivanju graničnih prelaza Republike Bosne i Hercegovine
T-28	Zahtjev za dostavu podataka iz službene evidencije za lice Čondrić (Ivan) Mato, rođen 21.01.1964. godine, JMBG 2101964120941, upućen od strane Tužilaštva Bosne i Hercegovine Federalnom ministarstvu za pitanje boraca i invalida odbrambeno oslobodilačkog rata, broj dokumenta: T20 0 KT RZ 0001245 08, Sarajevo, 30.10.2014. godine
T-29	Zapisnik o prepoznavanju osoba na osnovu člana 85. stav 4. ZKP-a BiH, sačinjen dana 18.11.2014. godine, Tužilaštvo Bosne i Hercegovine, broj: T20 0 KTRZ 0009697 14, na okolnosti prepoznavanja osoba iz foto albuma od strane svjedoka Nukić Hazba, a koje je obavljeno u porodičnoj kući N.H.
T-30	Foto album – 2, T20 0 KTRZ 0009697 14, Tužilaštvo Bosne i Hercegovine, Sarajevo, 17.11.2014. godine, u potpisu svjedok: N.H., sa datumom: 18.11.2014. godine
T-31	Zapisnik o prepoznavanju osoba na osnovu člana 85. Stav 4. ZKP-a BiH, sačinjen dana 19.11.2014. godine, na okolnosti prepoznavanja osoba iz foto albuma od strane svjedoka Mitrić Marko, a koje je obavljeno u prostorijama policijske stanice Brod u krivičnom predmetu broj: T 20 0 KTRZ 0009697 14
T-32	Foto album, T20 0 KTRZ 0009697 14, Tužilaštvo Bosne i Hercegovine, 03.11.2014. godine, u potpisu svjedok: Mitrić Marko, 19.11.2014. godine
T-33	Nalaz i mišljenje ljekarske komisije za pregled lica obuhvaćenih Zakonom o pravima vojnih invalida i porodica palih boraca, pregledano lice: Mitrić(Branka) Marko, broj: 2673, 30.07.1998. godine
T-34	Uvjerenje da je N.H. zarobljena od strane Hrvatsko muslimanske vojske dana 29.06.1992. godine, Republika Srpska, Vlada, Državna komisija za razmenu ratnih zarobljenika i na nestala lica, broj: 16/97, od 25.06.'97. godine, predsjednik državne komisije Jovo Rosić

T-35	Spisak osoba koje rade u vojnoj policiji, Republika Bosna i Hercegovina i Bosansko-brodsko brigada Vojna policija
T-36	Pripadnici v.p. pri prvoj Bosansko-Brodskoj brigadi, dana 16.04.1992. godine, spisak imena
T-37	Obavještenje Okružnog tužilaštva u Doboju, broj: KT-RZ-15/03, Doboju, 12.10.2010. godine + prilog : Spisak pripadnika vojne policije na dan 28. Lipanj 1992. godine, u potpisu okružni tužilac Krulj Slavko
T-38	Podaci iz kaznene evidencije, za lice Čondrić Mato, Republika Srpska, Vlada, Ministarstvo unutrašnjih poslova, CJB Doboju-PS Doboju, broj: 09-8/01-234-93/14, datum: 17.11.2014. godine, u potpisu komandir ps: Slobodan Milićević
T-39	Zapisnik o saslušanju svjedoka TBIH, broj: T20 0 KTRZ 0009697 14 od 18.11.2014. godine, svjedok MC-1.
T-40	Zapisnik o saslušanju svjedoka Šehagić Šabana, MUP RS, CJB Doboju, broj: 09-02-230-572/14 od 06.04.2015. godine.

B. MATERIJALNI DOKAZI ODBRANE

88. Na glavnom pretresu su izvedeni sljedeći materijalni dokazi odbrane:

O-1	HVO vojna iskaznica na ime Čondrić Mato, broj iskaznice: 3192 od 31.03.1992. godine, oznaka jedinice: Vojna policija.
O-2	'Humanitarni putevi mira i ljubavi za pomoć BiH' iskaznica na ime Čondrić Mate, r.br. 1234/345/176 od 22.02.1994. godine.
O-3	Izvod iz matične knjige rođenih na ime Čondrić Mate, BiH, Republika Srpska, Opština/grad: Brod, broj: 03-200-1-1240/15 od 27.04.2015.
O-4	Potvrda o okolnostima stradavanja, BiH, Hrvatska Republika Herceg-Bosna, Postrojba HVO 201.D.P., Ur.BR: 01-2a-1049/96-5, Orašje, 19.11.1996. godine broj.
O-5	Liječničko uvjerenje na ime Čondrić Mato od 19.08.1992., Odjel Kirurgija I, broj: 34124, u potpisu: Dr. Dominik Pehar, hirurg.
O-6	Nalaz i mišljenje ljekara specijaliste broj: 1252 od 27.07.1992., na ime Čondrić Mato, u potpisu: Dr. medicine Kraljušić Ćazim.
O-7	Zapisnik o saslušanju svjedoka N.H., Tužilaštvo BiH broj: T20 0 KTRZ 0001245 08 od 29.10.2014.
O-8	Zapisnik o saslušanju lica N.H., MUP RS, CJB Banja Luka, broj: 10-6/02-230-1-223/04 od 28.12.2004. godine.
O-9	Zapisnik o saslušanju svedoka N.H., Osnovni sud u Derventi, sudija Branko Petić, od 16.11.1994. godine.
O-10	Službena zabilješka – razgovor sa N.H., CJB, Sektor SNB Banja Luka, Op. Radnik Dejanović Vukadim, od 11.11.1992. godine
O-11	Zapisnik o saslušanju svjedoka Mitrić Marko, MUP RS, CJB Doboju, PS Brod, Odjeljenje kriminalističke policije, broj: 11-09/02-230.5-7/06 od 28.03.2006. godine